

د Partners for Safe Teen Driving (د تنکی ځوانانو په خوندي ډول د موټر چلولو لپاره ملتیا کوونکی) پروگرام لپاره د کال 2023-24 پاور پوائنټ پرېزنتیشن نومبر 2023

1 سلايد

د سلايد متن:

Partners for Safe Teen Driving (د تنکی ځوانانو په خوندي ډول د موټر چلولو لپاره ملتیا کوونکی): د والدینو/سرپرست او تنکی ځوان موټر چلوونکی په اړه د 90 دقیقو پرېزنتیشن

"والدین اړین/کلیدی رول لوبوي"

کیو آر (QR) کوډ

که امکان ولری، له دی مخکی چی غونډه پیل شي، والدین/سرپرست د پرېزنتیشن څخه وړاندي دا آزموینه بشپړ کړی. [د ویرجینیا د بنوونې او روزنې څانگی، د ویرجینیا د ترافیکو څانگی، او د تنکی ځوان په خوندي ډول د موټر چلولو لپاره ملتیا کوونکی، پروگرام لپاره لوگوکانی]

د پاورپوائنټ (PowerPoint) نوټونه:

دد تنکی ځوانانو په خوندي ډول د موټر چلولو لپاره ملتیا کوونکی (Partners for Safe Teen Driving) پرېزنتیشن ته ښه راغلاست!

په دی پروگرام کی ستاسو گډون او په اړه یی ارزونه زمونږ لپاره اړینه ده. محترم والدینو او سرپرستانو، که امکان ولري، مهربانی وکړی په سلايد کی د کیو آر کوډ په کارولو سره د پرېزنتیشن څخه تر مخی آزموینه بشپړ کړی. دا یوه رضاکارانه آزموینه ده؛ د خوندي په پای کی به یوه لنډه ارزونه او د پرېزنتیشن وروسته آزموینه هم تر سره کیري.

والدینو، تاسو دلته له دي لپاره یاستی ځکه چی -- نه یوازی تاسو د موټر کیلي په لاس کی لری -- بلکی تاسو د خپلو تنکی ځوانانو د خونديتوب کلی هم په لاس کی لری. پلټنی په ښکاره ډول دا په ډاگه کوي چی د تنکی ځوانانو په چلند تر ټولو زیاته اغیزه والدین لري. والدینو: تاسو باید د خپلو کورنیو لپاره په خوندي ډول د موټر چلولو واضحه توقعات په ډاگه کړی.

د موټر چلوونکو د تعلیم په برخه کی د لارښوونکو په توگه - مونږ غواړو له تاسو سره په گډه ستاسو د تنکیو ځوانانو لپاره د خوندي موټر چلولو چلند بنسټ جوړ کړو او په سمه توگه پرېکړی کولو لپاره اړین پوهاوي او مهارتونه در کړو. د والدینو په توگه، تاسو باید د قواعدو او د هغی د پایلو په اړه یو ښه جوړښت هم رامنځ ته کړی کوم چی به ستاسو تنکی ځوانان د خرابو پرېکړو کولو څخه منع کړی. ځوانانو: دا تاسو پوری اړه لري چی باور رامنځ ته کړی او سمی پرېکړی تر سره کړی.

2 سلايد - د Tammy Guido ویدیو، که چیرته تاسو کوم څه وگورئ، په اړه یی وویاست

دغه د یو مور/پلار لخوا بل مور/پلار ته پیغام دی.

[د ویدیو متن]

Tammy Guido (تیمی گایدو):

سلام، زما نوم تیمی (Tammy) دی او دا زما زوی کونر (Conner) دی. هغه په عالی ښوونځی کی د لومړي کال زده کوونکی وو او د خپل ژوند تر ټولو په زړه پوری وخت یی درلود. هغه خپل مخی ته ټوله نړی درلوده. هغه د ملگرو یوه ډیره ښه ډله، او معشوقه درلوده. هغه یو بریالی زده کوونکی او لوبغاړی وو. هغه د کالج په کچه د فوټبال لوبه تر سره کولو ته جلب و جذب شوی وو، کوم سره چی هغه مینه درلوده. او هغه د فوټبال لوبی تر سره کولو لپاره ژوند تر سره کوو، او هغه په دی لوبه کی ډیر ښه مهارت درلود.

د اکتوبر میاشت وه او د لوبو لمانځلو میلی، فوټبال لوبی، او نڅا/گډا وخت وو. ښوونځی او Conner هم ډیر لیاواله وو. هغه ته د ښوونځی تر ټولو لیاوتیا لرونکی کس رول ورکړل شوی وو. بیا ورپسی گډا/نڅا وه. کونر د یو تبادل/لیږدول شوي زده کوونکی سره موټر ته پورته شو، چا چی په دی ښوونځی کی لا ډیر وخت نه وو تیر کړی. موټر چلوونکی په صورت سره، په کم عمری کی او پرته د قانونی جواز موټر چلوو. موټر چلوونکی ته د لوړ کاریدون BMW کیلي ورکړل شوي وه او زمونږ په سرکونو آزاد

پريښودل شوی وو. ټول درې واړه تنکی ځوانان وژل شوي وو - زما زوی، زما بچی د سترگو په رپ کی لار، چی د هغه هیڅ تیروتنه نه وه - ډیر بی ځایه او له نه مخه نیونکی لار.

کونر به هیڅ کله هم د عالی ښوونځی څخه فراغت تر لاسه نه کړي. هغه کالج ته د تگ لپاره موقع تر لاسه نه کړه او د فوټبال مسلکي لوبغاړي په توگه یی د لوبی کولو خوب پوره نه کړ. هغه هیڅکله هم واده ونه کړی شو او هغه به هیڅکله ماته لمسیان را نه کړي.

ما هیڅکله فکر نه وو کړی چی مونږ سره به دا کار وشي، او زه پوهیږم چی تاسو فکر کوئ چی دا کار به هیڅکله ستاسو سره ونه شي. او زه واقعي هیله کوم چی دا کار ونه شي. مگر دا تل یوازی دا نه وي چی د سترینگ تر شا تاسو څه کوئ، بلکې دا هم وي چی نور خلک څه کوي کوم چی ستاسو خوبونه ټوټه ټوټه کولی شي.

تاسو دلته نسبتا د هغه قانون له امله یاست چی ما په ویرجینیا کی تصویب کړ ترڅو د بلي غمیزی د رامنځ ته کیدو مخه ونیول شي. نو له یو مور یا پلار/سرپرست څخه نیولی تر بل پوری، زه له تاسو غواړم چی مهرباني وکړئ د تنکی ځوان په خوندي ډول د موټر چلولو د ورکړل شوي معلوماتونو سره نن ورځ په بشپړ ډول حاضر اوسئ. دا کار کولی شي ستاسو د تنکی ځوان ژوند وژغوري او د یو بل ژوند له لاسه ورکولو مخه ونیسي.

ما یو نامعلومه ویب پاڼه پیل کړه، "که تاسو څه وگورئ؛ په اړه یی څه وویاست، نقطه org"، کوم چی ځوانانو ته غږ ورکوي - په پټه توگه - ترڅو هغوي وکولی شي چی د غچ اخیستل کیدو ویری/دار پرته د هغه څیزونو په اړه راپور ورکړي چی هغوي پوهیږي چی ناسم دي. تاسو به د دي ویب پاڼی په اړه لا زیات معلومات وروسته په پریزنټیشن کی واورئ، او زه هیله کوم چی دا به د هر بل چا سره د یوې بلي غمیزی رامنځ ته کیدو مخه نیولو کی مرسته وکړي.

والدینو: مهربانی وکړئ، تاسو نه غواړئ چی زما په ډول شی. تنکی ځوانانو: مهربانی وکړئ، تاسو نه غواړئ چی ستاسو د ژوند خوبونه پای ته ورسیري.

3 سلايد:

د سلايد متن:

د پریزنټیشن موخې او موضوعات

- د ځوانانو د موټر چلولو خطرونه او د ځوانی عمر ماغزه/دماغ
  - د موټر پرمټ او ستاسو خپل تنکی ځوان ته د موټر چلول ور زده کول
  - د موقتي جواز او د فراغت جواز شرایط
  - نور نظرونه یا نورې پام کی نیونې: سټریا، گډوډي، یا حلل، الکول، سرعت او د موټر انتخاب
  - قانون پلی کوونکو سره خبری اتری کول
  - د والدینو مسایل/چارې!
  - د مور یا پلار/تنکی ځوان قرارداد/ټرون
- کیو آر (QR) کوډ

د پاورپوینټ (PowerPoint) نوټونه:

هغه والدین یا سرپرستان چی په هسپانوي، عربي، چینایي، دري فارسی، کوریایي، پښتو، اردو، یا په ویتنامی ژبو خبری کوي، په دی سلايد کی د کیو آر کوډ (QR) په کارولو سره تاسو کولی شی چی دا پریزنټیشن تعقیب کړئ.

ویرجینیا والدینو ته په لاندینو برخو کی کلیدی رول ورکوي:

- تنکی ځوانانو ته موټر چلول ور زده کولو کی
- تنکی ځوان/ځوانی ته د هغه/هغی موټر زده کړی پرمټ تر لاسه کولو لپاره اجازه ورکولو کی
- د موټر چلولو امتیازات په لاس کی نیولو کی تر هغه وخت پوری تر څو چی والدین احساس وکړي چی د هغوي تنکي ځوانان د موټر چلولو لپاره اوس چمتو او/یا پوخ عقل ته رسیدلی دي.
- د فراغت جواز قوانین پلی کولو کی، او
- د موټر چلولو امتیازات ځنډولو کی که چیرته تنکی ځوان په مسؤلانه ډول چلند نه کوي.

د دي پریزنټیشن پر مهال، مونږ به د لاندی ذکر شوي هری موضوع په اړه خبری اتری وکړو.

4 سلايد: ويديو - والدين: تاسو كليدي رول لوبوي

[د ويديو متن]

- کله چې ماشومان تنکی ځوانان وي، تاسو د ورځي لخوا د هغه غوره پاملرنې په لټه کې یاستی، تاسو د ښه کار سیت په لټه کې یاستی، او ناڅاپه، ستاسو ماشوم د موټر چلولو لپاره کافی عمر ته رسیدلی وي. والدين باید داسی هیله ولري چې ماشومان یی تر حد او توان پوری تر ټولو غوره موټر چلونکي اوسی.

- د خپلو تنکی ځوانانو سره مرسته وکړی تر څو فعاله، خوندي، لایق بالغ کسان جوړ شي له دی وړاندی چی خپل ژوند له لاسه ورکړي.

[Bruce Simons-Morton] د تنکی ځوانانو ترمنځ د مړینې تر ټولو لوی لامل د موټرو ټکرونه دي.

- دا به یو ناسم فهم/ ادراک وي چې دا ډول فکر وکړل شي چې تنکي ځوانان د موټر چلولو په خطرونو نه پوهیږي. هغوي پوهیږي. مگر د ځوانانو لپاره ننگونه دا ده چې کله د هغوی وخت وي، هغوي ممکن ناسمی پریکړی تر سره کړی.

- والدين د ځوانانو د ټکرونو په مخنیوي کې مهم رول لوبوي. کله چې د ځوانانو څخه وپوښتل شي چې هغوی د چا نظرونو ته غور نیسی، تنکی ځوانان ډیری وخت خپل والدين یادوي.

- په خوندي ډول موټر چلوو کی تر ټولو اړینه برخه قضاوت کول دي.

- [Flaura] مونږ پوهیږو چې شاوخوا 25 کلنی پوری، د هغوي د مغزو اجرائیوی برخه یعنی (پری فرنټل کورټیکس) په بشپړ ډول وده نه مومي.

- او ډیری څیزونه چې وده یی نه وی موندلی هغه د هغوي د خطر مدیریت، پریکړه کول، او نور مختلف څیزونه دي چې دوی ورته اړتیا لري تر څو په خوندي ډول ښه موټر چلونکي شي.

- د تنکی ځوانانو لپاره د ټکر تر ټولو لومړی خطر د تجربی نه لرل دي. هغوي باید د مور یا پلار سره د موټر چلولو تمرین تر سره کړي ترڅو مور یا پلار وکولی شي د هغوي سره خپله پوهه او تجربه شریکه کړي.

- هرڅومره چی ډیر ساعتونه وي، او په مختلف ډول شرایطو کې وي، بهتره ده.

- [Eliseo] د ژمي په ورځو کې، په گڼ شمیر ځایونو کې د موټر ودرولو ځایونه شتون لري. په سکد کنټرولولو یا موټر ښویدلو باندې کار وکړی. هم دا شان کله چې دغه ډول حالات رامنځ ته شي، نو هغوي به ورته چمتو وي.

- مونږ گورو چې دوه اړین څیزونه دي چې په ځوانانو اغیزه کوي. لومړی یی د تجربی نه لرل دي او دوهم نمبر یی پام بل طرف ته اوږدیل یا پام گډوډیل دي.

- پام بل طرف ته اوږدیل/گډوډول. هه اوس، د پام گډوډولو لپاره ځینی لامل څه کیدای شي؟

- خوراک، څښاک، موبایل کی متن یا میسجونه لیکل، هر هغه څه چې سرک ته د کتلو څخه پام اړوي.

- تنکی ځوانان د پام اوږدولو په ننگونو نه پوهیږي او زه فکر کوم چې یوازی والدين کولی شي د مقرراتو په ټاکلو سره د هغوی سره مرسته وکړي. دا توقعات رامنځ ته کړی چې موټر چلول یو امتیاز دی چې تاسو یی تر لاسه کوئ او تاسو یی د پوخوالی، او ښه مهارت ښودلو سره تر لاسه کولی شئ. او د موټر چلولو د جواز تر لاسه کولو په ترڅ کې، چی په ډیری آیالتونو کی قانون دی، والدينو ته موقع په لاس ورکوي چې پدې باندې تکیه وکړي.

- لومړی مرحله د موټر چلولو پرمټ دی، چیرته چې تنکی ځوان د بالغ کس د څارنی تر لاندې موټر چلوي. دویمه مرحله دا ده چیرته چې تنکی ځوانان کولی شي یوازی موټر وچلوي، مگر هغوي ځینی محدودیتونه لري، د بیلگی په توگه په موټر کې د نورو تنکی ځوانانو سره د موټر چلولو اجازه نه لرل یا د شپي لخوا د موټر نه چلول. او دریمه مرحله بشپړ جواز تر لاسه کول دی.

- مونږ دا تجویزو چې مخکې له دې چې تنکي ځوانان په یوازې ځان د موټر چلولو جواز ترلاسه کړي، ځوانان او والدین باید د موټر چلولو امتیازاتو په اړه خبرې اترې وکړي چې ځوانان به د یوې ټاکلې مودې لپاره ولري.

- هغه مور یا پلار چې یو واک لرونکی مور یا پلار دی، څوک چې قواعد ټاکي، دا ډاډ ترلاسه کوي چې ځوانان دغه قواعد تعقیبوي، تاسو په ګډه سره پری کار وکړئ، د هغه ځوانانو د تکرر احتمال نیم په نیم وي.

5 سلايد

د سلايد متن:

والدين اړين دي!

که څه هم د موټر چلولو مهارتونه لرل اړین دي، دغه مهارتونه د موټر چلولو خطرناک چلند/عملونه نه کموي.

د پاورپوینټ (PowerPoint) نوټونه:

که څه هم په ځانګړي ډول د موټر چلولو مهارتونه زده کول اړین دي، یوازې د موټر چلولو مهارتونه لرل خطرناک چلند نه کموي. خطرناک چلند ښودل خرابې پریکړې دي چې د موټر چلولو مهارتونو سره لږ څه تړاو لري. پرله پسې څیړنو دا په ډاګه کړی ده چې د والدینو ښکیلتیا خطرناک چلند او د ځوانانو د موټر ترافیکي پېښې کموي. نو مونږ هیله کوو هغه څه چې تاسو یې نن شپه زده کوئ، د انتخاب په اړه به ستاسو او د ځوانانو ترمنځ ژورې خبرې اترې لپاره لار پرانیزي او دا چې تاسو به د خپل تنکي ځوان د موټر چلولو چلند له نږدې څخه وڅارئ او ورته به په دوامداره توګه لارښوونه وکړئ.

6 سلايد

د سلايد متن:

لومړی موضوع:

د تنکي ځوان د موټر چلولو خطرونه او د ځوانی عمر ماغزه

د پاورپوینټ (PowerPoint) نوټونه:

راځئ چې د ځوانانو د موټر چلولو خطرونو او د تنکي مغزو/دماغو په اړه خبرې اترې وکړو.

7 سلايد

د سلايد متن:

ښه مساوي کيږي د خونديتوب سره.

- د بالغ/پوخ عمر کس له نظره: په خوندي ډول موټر چلولو مساوی دی، په ښه توګه د موټر چلولو سره
- د تنکي ځوان له نظره: په ښه توګه موټر چلولو مساوي دی. په مهارت سره د موټر چلولو سره مګر اړینه نه ده چې په خوندي ډول موټر وچلول شي.
- د تنکي ځوان له نظره: "په خطري ډول موټر چلولو دا په ډاګه کوي چې زه یو مهارت لرونکی موټر چلوونکی يم"

د پاورپوینټ (PowerPoint) نوټونه:

په خوندي ډول موټر چلولو څه ته وايي؟ آیا دا د مهارت په معنی دی؟ آیا دا په ښه توګه د پریکړې کولو په معنی دی؟ آیا د جرمي پرته د موټر چلولو په معنی دی؟ په خوندي ډول موټر چلولو لپاره والدین او تنکي ځوانان بیلابیل تعریفونه لري. والدین په دی باور دی چې ښه موټر چلوونکی په خوندي ډول موټر چلوونکی دی. والدین په دی باور دي چې یو خوندي موټر چلوونکی مناسب واټن ساتي، د سرعت اندازې اطاعت کوي، او د یو مسؤل بالغ کس په څیر چلند کوي.

تنکي ځوانان په دی باور دي چې هغوي ښه موټر چلوونکی دي، که ، د بیلګې په توګه هغوی په یو مور کی په لوړ سرعت سره تیر شي او تګر ونه کړی. څیړونکی په دی باور دی چې په تنکي ځوانانو کی په خوندي ډول د موټر چلولو توپیری نظر له دی لپاره دی چې د تنکي ځوانانو د ماغزو هغه برخه چې خطر درک کوي، په بشپړه توګه یی وده نه دی موندلی.

8 سلايد

د سلايد متن:

د ځوان موټر چلوونکی لپاره خطرونه

- نا تجربه
- هیجانی پلټنه

- د تنکی عمر مسافرین
- په یو وخت کی څو کارونه کول
- د څوکی پټه یا سبټ بیلټ نه کارول
- پام گډوډونکی کارونه
- سنټر تیا
- په سرعت سره موټر چلول

د پاورپواینټ (PowerPoint) نوټونه:

هر څوک د موټر ترافیکي پیښو سره مخ کیږي شي -- حتی "ښه" تنکی ځوانان هم ټکر کوي. دا له دی لپاره ده، ځکه ټول بی تجربی موټر چلوونکی تجربی ته اړتیا لري او ډیر امکان لري چی ټکر وکړی.

د دی پرېزنتیشن په اوږدو کی به مونږ د دغو تنکی ځوانانو لپاره د خطرونو په اړه په تفصیل سره خبری اتری وکړو.

9 سلايد

د سلايد متن:

- د ځوان موټر چلوونکی لپاره خطرونه، دوام مومی.
- د شپي لخوا موټر چلول
- د والدینو د مدیریت نشتوالی
- الکول، چرس، او نور مخدره/نشه بی توکي
- د موټر نوعیت

د پاورپواینټ (PowerPoint) نوټونه:

- تنکی ځوانان د شپي لخوا موټر چلول څه ډول اداره کوي؟ تنکي ځوانان د خپلو والدینو سره په گډه د شپي له خوا د موټر چلولو سره کم مخامخ کیږي، او هغوي په بده توگه له خوب څخه هم محروم کیږي.
- د موټر نوعیت څه ډول د ځوان موټر چلوونکي په چلند اغیزه کوي؟ که تاسو پلان لری چی خپل تنکی ځوان ته یو ځلیدونکی سور سپورټی موټر ورکړی، دا ممکن ستاسو د ماشوم لپاره غوره انتخاب نه وي. ډیر کم امکان لري چی ستاسو ماشوم د کورنی په موټر کی سرعت څخه کار واخلی.
- د ځوانانو ماغزه په کوم شکل د والدینو د لارښوونی نشتوالی اداره کوي؟ ساینس په ښکاره ډول روښانه دی: والدین اړین دي، او د والدینو په ښه ډول سرپرستی کولی شي د ځوانانو په ټگرونو کی د پام وړ کموالی رامنځ ته کړي او د یوې غمیزي مخنیوی وکړي.
- خام ماغزه په کوم ډول الکول، چرس او نور مخدره/نشه بی توکي اداره کوي؟ د تنکی ځوانانو مغزه د پاپلو او خطرونو په پوهیدو کی ستونزه لري. له بده مرغه، تنکي ځوانان ممکن د ناتوانی په وخت کی د موټر چلولو په اړه دویم ځلی فکر ونه کړي.

10 سلايد

د سلايد متن:

سم یا ناسم؟

ماغزه تر 25 کلنی پوری نه پخیري.

- لاس پورته کړی که تاسو باور لری چی دا خبره سمه ده.

د پاورپواینټ (PowerPoint) نوټونه:

لاس پورته کړی که تاسو باور لری چی دا خبره سمه ده: ماغزه تر 25 کلنی پوری نه پخیري.

11 سلايد

د سلايد متن:

سم! د ماغزو مخکنی برخه (فرنټل لوب) د ماغزو هغه برخه ده چی د پاپلو درک کول او د خوځیدو فشار کنټرولوي، او تر 25 کلنی پوری نه پخیري.

د پاورپواینټ (PowerPoint) نوټونه:

ځواب سم دی! 80 سلنه ماغزه په ځوانی کی وده مومی. د ماغزو تر ټولو غټه برخه، کورتیکس، په برخو یا لوبونو تقسیم شوي ده کوم چی د شاه لخوا څخه مخی طرف ته پخیري. وروستی برخه چی بوځای کیږي یا نینلیري، هغه فرنټ لوب یا مخکنی برخه ده،

کوم چی د درک کولو پروسو لکه د لاملونو وړاندی کولو، پلان کولو او قضاوت کولو مسولیت په غاړه لري. عموماً، دا ذهني ادغام تر 25 کلنی پورې نه بشپړیږي.

د تنکي ځوان ماغزه د یو بالغ کس ماغزو په څیر نه وی چې لږ میلوونه ولري. تنکی ځوانان ډیر تیز ماغزه لري، مگر هغوی نه پوهیږي چې ورسره څه وکړي. د تنکی ځوانانو ماغزه:

- خطرناک حالتونه په اړه له اندازی کم اټکل کوي او
  - د لیوالتیا او نورو تجربو په لټه کې وي کوم چې شدید احساسات رامینځته کوي.
- له همدې امله، تنکي ځوانان اکثراً موټر سرعت کی چلوي، د ترافیک لین څخه بهر او دننه کیږي، نور موټر له ډیر نږدې تعقیبوي، په خپلو ګرځنده تلفونونو باندی خبري کوي، یا د سټریا یا نشي په حالت کې موټر چلوي. خلاصه دا چی، والدین باید ګام پورته کړي او "د خپلو تنکیو ځوانانو لپاره د ماغزو د مخکنی برخی په توګه چلند وکړي" دا ځکه چې تنکي ځوانان په یوازی ځان د خطر مدیریت په اړه په پریکړي کولو کې ستونزې لري.

12 سلايد

د سلايد متن:

په ویرجینیا آیالت کی د تنکی ځوانانو ټکرونه (د 15 کلنی څخه تر 19 کلنی پورې) په کال 2022 کی:

- 89 مرګونه
  - 8,571 زخمیان/ټپیان
  - 17,368 ترافیکي پېښي
  - د وژل شوی کسانو څخه یی 15% سلنه مسافرین وو.
- د ویرجینیا آیالت د ترافیکي پېښو حقیقتونه: د ترافیکو مدیریت، 2022

د پاورپواینټ (PowerPoint) نوټونه:

ګاډی خپله ټکر نه کوي، خلک یی ټکروي. موټر چلوونکی، په ځانګړي توګه ځوان موټر چلوونکی، د موټرو د خونديتوب په برخه کې ضعیفه نقطه ده. دا په زړه پوري خبره ده چی د پېښو معلوماتونه دا په ډاګه کوي چې هغه تنکی ځوانان چې موټر یی د زیات وخت لپاره چلولی وي، ترافیکي پېښی هم زیاتی لري. د پاڅه ځوانانو لپاره د حادثی لوړه کچه د هغوي د موټر چلولو ډیر امتیازات، لږ محدودیتونه، او د والدینو لږ نظارت پوری منسوب شوي دي. د پېښو دي لوړی کچی عمومي غونډه وهڅوله چې د تنکی ځوانانو لپاره د ځوان مسافرینو محدودیتونو قانون ته بیاکتنه وکړي.

13 سلايد

د سلايد متن:

- د تنکی ځوانانو ترافیکي پېښی له څه امله کیږي؟
- شواهد دا په ډاګه کوي چې د موټر چلولو کمزوری مهارتونه د ځوان موټر چلوونکو ترمنځ د ټکر لامل نه دي.
  - لامل یی د هغوی د تجربی نه لرل او چلند دي.

د پاورپواینټ (PowerPoint) نوټونه:

د تنکی ځوانانو ډیری ټکرونه د تجربی د نه لرلو او د هغوی د چلند له امله رامنځ ته کیږي، نه د کمزوری موټر چلولو مهارتونو له امله. او هغه تنکي ځوانان چې ډیر خطرونه په ځان منی، د هغوي د موټر چلولو مهارتونو په پام کی نیولو پرته، ځانونه د ترافیکي پېښو سره مخ کوي. د ناروغیو د کنټرول د مرکزونو د معلوماتو پر اساس، ډیر احتمال شتون لري چې د پوخ عمر موټر چلوونکو په پرتله تنکي ځوانان خطرناک حالتونه له پامه وغورځوی یا یی ونه شي پیژندلی. ډیر امکان لري چې تنکي ځوانان د پوخ عمر موټر چلوونکو په پرتله په اړینو پریکړو کولو کی تیروتنی تر سره کړی چې د جدی ترافیکي پېښو لامل کیږي شي.

مثبت او منفي چلندونه د وخت په تیریدو سره په تدریجی ډول وده مومي. دغه چلند د تجربی او هڅونې له لاری بدلیږي شي، او والدین د خپلو تنکی ځوانانو په چلند بدلولو کې تر ټولو زیات اغیزه لري.

14 سلايد ویديو: دروازه کی ټک ټک

د ویديو متن:

[مور په پخلنځي کې ده، په تلفون خبري کوي]: ما فکر کاوه چې هغه به اوسه پوری په کور کی وو، مگر ته خو Jordan پیژنی.

[دروازه کی ټک ټک.]

[مور]: یوه ثانیه صبر وکړه، په دروازه کې څوک دي.

[په دروازه کې پولیس افسر]: اسلام و علیکم آغلی لیوس (Lewis)؟

[مور]: هو.

[پولیس افسر]: زه ټیلر (پولیسو افسر) یم. ستا زوی Jordan په یوه پېښه کې ښکېل وو او خپل ژوند یی له لاسه ورکړی.

[مور]: څه پېښ شوي دي؟

[پولیس افسر]: Jordan خپل ژوند له لاسه ورکړی دی. هغه خپل سبب بیلټ نه وو ترلی. هغه د خپل موټر څخه بهر ایستل شوی وو.

[مور بی ژړا پیل کوي]: هغه... صبر وکړه... زه نه... .

[پولیس افسر]: میرمنی، زه ستاسو د ځایی/غم لپاره ډیر خفه یم.

[مور بی ژړا پیل کوي]: نه... .

[د تلیفون بلی خوا ته یی لور]: موری، آیا ته هلته یی؟

[پولیس افسر]: ډیر بښنه غواړم.

د پاورپوینټ (PowerPoint) نوټونه:

هیڅ والدین نه غواړی چی دروازی ته یی دا خبر راشي.

15 سلايد

د سلايد متن:

د یوې غمزي/بدي پېښی له امله مه بدلیري. د غمزي د مخنيوي لپاره ځان بدل کړی.

د پاورپوینټ (PowerPoint) نوټونه:

فعالته اوسیري! مونږ باید د یوې غمزي/بدي پېښی له امله بدل نه شو. والدین باید د مخنيوي تدابیر رامینځته کړي کوم چې به د پېښی

رامنځته کیدو څخه مخنیوی وکړي.

16 سلايد

د سلايد متن:

والدین په خپلو تنکی ځوانانو باندی تر ټولو زیات تاثیر لرونکی دي

د پاورپوینټ (PowerPoint) نوټونه:

تاسو کوم ډول رول ماډل یاست؟ د Liberty Mutual او SADD لخوا یوې مطالعي موندلې چې والدین د موټر چلولو په ناخوندي

چلند، لکه د موټر چلولو په وخت کی متن/میسجونه لیکل، کې د ښکېل کیدو سره تنکی ځوانانو ته یو خرابه بیلگه په ډاگه کوي، او د

خپلو تنکی ځوانانو خبرداری ته غور نه نیسي. 41 سلنه تنکي ځوانان وايي چې د هغوي والدین دغه ناخوندي چلند ته دوام ورکوي

حتی کله چې ورڅخه تنکي ځوانان د دغه ډول چلند ودرولو غوښتنه هم وکړي، او 28 سلنه تنکي ځوانان وايي چې والدین یی د

ناخوندي چلند څخه دفاع کوي.

که چیرته تاسو په سرعت سره موټر چلولو یا په تلیفون خبری کول غوره کړی، په یاد ولری، ستاسو زده کوونکی تاسو ته گوري او

در څخه زده کوي. "تجربه لرونکي موټر چلونکي" کیدل په دی معنی نه دي چی بد عادتونه دی غدر شي. د والدینو انتخابونه د

ماشومانو سره مرسته کوي چې د منلو او نه منلو وړ چلند په اړه ذهن/مفکوره جوړه کړي.

مونږ په کم عمری کی د شراب څښلو او موټر چلولو په اړه د څیړنو څخه هم پوهیږو چی هغه والدین چی د نشی په حالت کی د موټر

چلولو (DUI) چلند څرگنده کوي، هغوی د تنکی ځوانانو شراب څښلو او د نشی په حالت (DUI) کی موټر چلولو ته لمن وځي. د

والدینو اجازه ورکول په دوامداره توگه د څښاک منفي پایلو سره تړاو لري د بیلگی په توگه کالج ته د ځوانانو لیرد یا بلوغت.

والدین باید تل د خوندي موټر چلولو چلند په ډاگه کړي دا ځکه چې ځوانان هغه کارونه غوره کوي چی مشران یی تر سره کوي.

17 سلايد

د سلايد متن:

کنټرول د چا په لاس کی دی؟

د ځوان موټر چلوونکی په اړه په ملی کچه تر سره شوی سروی موندلی چې هغه تنکي ځوانان - چې والدین یې ورسره بنسټل وو، مرسته کوونکی، ملاتړي وو او چا چې مقررات ترتیب کړي وو او دغه مقررات یې څارل (واک مند والدین) - د ترافیکي پېښی احتمال یې نیمايي وو او د موټر چلولو خوندي ریکارډونه یې درلودل.
[د Philadelphia د ماشومانو روغتون]

د پاورپواینټ (PowerPoint) نوټونه:
والدینو: د خپلو تنکي ځوانانو د خوندي ساتلو لپاره، تاسو باید فعاله اوسئ او ورسره خبری اتری وکړی چې په کنټرول کې تاسو یاست! د هغوی ژوند په دې باندې تکیه کوي.
او ځوانانو، تاسو به دا زده کړی، که مو تر اوسه نه وی زده کړی، چې باور په مسؤلانه توګه د چلند او پریکړو کولو لاری تر لاسه کیري، او دوام موندلی شي.

18 سلايد

د سلايد متن:

دويمه موضوع:

د موټر زده کوونکی پرمټ (اجازه) او ستاسو خپل تنکي ځوان ته د موټر چلول وړ زده کول

د پاورپواینټ (PowerPoint) نوټونه:
اجازه راکړی چې اوس د موټر چلولو پرمټ تر لاسه کولو او ستاسو تنکي ځوانانو ته د موټر چلولو لارښوونې په اړه خبري اتری وکړو.

19 سلايد

د سلايد متن:

د موټر پرمټ (اجازه) تر لاسه کول

- د والدینو اجازه
- عمر باید لږ تر لږه 15 کاله او 6 میاشتی وي
- د استوګن ځای، سوشل سیکیورټی نمبر او په قانوني توګه د موجودیت ثبوت وړاندې کول
- د ترافیکي اشارو/نښو نښانو او عمومي پوهې آزموینه کی بریالی کیدل

د پاورپواینټ (PowerPoint) نوټونه:
یو تنکي ځوان چې په ویرجینیا کې د موټر چلولو پرمټ تر لاسه کړي، تنکي ځوان باید: د مور او پلار اجازه ولري؛ لږ تر لږه 15 کاله او 6 میاشتی عمر ولري؛ د هویت، استوګنې، او په قانوني توګه د موجودیت ثبوت وړاندې کړی، دا په دې معنی دی چې د متحده ایالاتو تابعیت وي یا په قانوني توګه په متحده ایالاتو کې اوسېږي؛ او باید د ترافیکي اشارو/نښو نښانو او پوهې آزموینه کی بریالی شي. د DMV ویب پاڼې، dmv.virginia.gov ته لار شئ ترڅو د پیروونکي خدماتو نږدې مرکز او رسمی ساعتونو په اړه معلومات ومومئ.

د زده کوونکی د پرمټ د مرحلې په بهیر کې، تاسو باید خپل ماشوم د خپلې کورنۍ د موټرو بیمې پالیسی کې شامل نه کړئ، که څه هم دا تل یو ښه کار دی چې خپل د بیمې شرکت سره معلومات وکړئ.

20 سلايد

د سلايد متن:

آیا تاسو د DMV پرمټ آزموینی لپاره چمتو یاست؟

- تاسو به یاست که چیرته تاسو د موټر چلوونکی د لارښوونې کتاب ولولی او د www.dmv.virginia.gov په ویب پاڼه کې آنلاین تمریني آزموینه تر سره کړئ.
- که چیرته تاسو د ټولګي له بشپړولو وروسته د پرمټ په آزموینه کې 3 ځله پاتی راشئ، نو تاسو باید د ټولګي بل کورس یا د 8 ساعته تمرین کولو کورس بشپړ کړئ ترڅو په څلورم ځل د پرمټ آزموینه تر سره کړئ.

د پاورپواینټ (PowerPoint) نوټونه:
له بده مرغه، نږدې 50% تنکي ځوانان چې د زده کوونکي پرمټ آزموینه تر سره کوي، په لومړۍ ځل هڅه کولو کې نه بریالی کیري. که چیرته ستاسو تنکي ځوان د زده کوونکي پرمټ آزموینه کې درې ځله پاتی راشي، له دې مخکې چې هغوي د پرمټ

اخيستلو لپاره په څلورم ځل آزموينه تر سره كړای شي، ستاسو تنكي ځوان بايد DMV ته شواهد وړاندې كړي چې هغوي په دريم ځل په آزموينه كې د پاتې راتلو وروسته د ټولگي د موټر چلونكي زده كړې كورس بشپړ كړی يا په آزموينه كې د بيا گډون كولو لپاره يې 8 ساعته كورس بشپړ كړی دی. تنكي ځوانان بايد و هڅول شي چې په ټولگي كې د موټر چلولو لارښوونې بشپړولو څخه مخكې د زده كوونكي پرمخت آزموينه تر سره كړی. كه چيرته ستاسو تنكي ځوان د پرمخت اخيستلو په آزمويني كې د درې ځله ناکاميدو وروسته په ټولگي كې د موټر چلولو زده كړې كورس كې بريالی شي، ستاسو تنكي ځوان كولى شي د څلورم ځل لپاره د پرمخت اخيستلو آزموينه تر سره كړي. په دې هيله، چې ستاسو تنكي ځوان به مطالعه وكړي او په لومړي ځل هڅه كې به په آزموينه كې بريالی شي!

21 سلايد

د سلايد متن:

مشق/تمرين! مشق/تمرين! مشق/تمرين!

- د موټر پرمخت تر لاسه كول تنكي ځوان ته اجازه وركوي چې په كورنۍ كې د موټر جواز لرونكي موټر چلونكي سره د موټر چلولو تمرين تر سره كړي چې عمر يې 18 كاله يا ډير وي يا د كوم بل موټر جواز لرونكي موټر چلونكي سره چې عمر يې 21 كاله يا ډير وي.
- والدين بايد د والدينو/تنكي ځوانانو 45-ساعته د موټر چلولو لارښود وكاروي ترڅو خپل تنكي ځوانانو سره مرسته وكړي چې د موټر چلولو په تيب او لوړ خطري چاپيريال دواړو كې له ترافيكې پېښې/ټكر څخه خوندي پاتې شي.

د پاورپواينټ (PowerPoint) نوټونه:

نو اوس ستاسو تنكي ځوان خپل د موټر پرمخت لري او چمتو دی چې د سټيرنگ شاته ته كيني. او والدينو: آيا تاسو چمتو ياست؟ مخكې له دې چې ستاسو تنكي ځوان خپل د موټر جواز تر لاسه كړي، تاسو بايد دا تصديق كړئ چې ستاسو ماشوم لږ تر لږه 45 ساعته موټر چلولی دی، چې د هغه ساعتونو څخه يې 15 ساعته د لمر له لوېدو وروسته دي. د موټر چلولو تمرين د قانوني شرايطو پوره كولو لپاره د ساعتونو د جمع كولو څخه په اخوا د ډير څه په معنی وي. د موټر چلولو تمرين بايد معنی لرونكي، د تمرين كولو پلان شوي لارښوونې ولري چې پكې د موټر چلولو ټول مهارتونه او هر ډول چاپيريال شامل وي. تنكي ځوانان په آسانۍ سره د موټر چلولو نوي حالتونو سره نه آشنا كيږي. هغوي د مور /پلار په شكل كې يو داسې لارښوونكي ته اړتيا لري څوك چې د هغوي 45 - ساعته لارښود كې درسونه تعقيبوي ترڅو نوي موټر چلونكي په نا آشنا ځايونو كې په خوندي ډول موټر چلولو زده كړي او په سمه توگه د موټر چلولو مهارتونو تمرين تر سره كړي.

22 سلايد

د سلايد متن:

د والدينو/تنكي ځوان د موټر چلولو 45 - ساعته لارښود

د پاورپواينټ (PowerPoint) نوټونه:

ډيری والدين د موټر چلولو لپاره د ښوونكو په توگه نه دي روزل شوي، مگر هغوي لپاره اړينه ده چې په دې پوه شي چې څرنگ خپل زده كوونكي په تدريجي او خوندي ډول د موټر چلولو مختلف حالتونو سره مخ كړي ترڅو مهارتونه زده كړي او د موټر چلولو تېروتنې وپيژني او سمې كړي. د والدينو/تنكي ځوان لپاره 45 - ساعته لارښود تجويز شوي درسونه چې په ترتيب سره دي؛ د زده كړي معنی لرونكي موخې؛ او سټراټيژي او د روزني لارښوونې وړاندې كوي. دا درسونه: د موټر چلولو لپاره د تيب خطر چاپيريال څخه د لوړ خطر چاپيريال؛ د پاركينگ د ځای څخه د گاوند سركونو، سپك ترافيكې چاپيريال، كليوالي لويو لارو، چټك ترافيكې سركونو، او بيا په ښاري سيمه كې د موټر چلولو په لوړ دوام مومي. د والدينو او تنكي ځوان د موټر چلولو لارښود كارولو سره، والدين كولى شي د موټر چلولو درسونه پلان كړي او ډيری وختونه تمرين تر سره كړي ترڅو په دې هيله چې د 9 مياشتو په موده كې چې تنكي ځوان سره پرمخت په لاس وي، د لارښوونې سره له 45 ساعتونو څخه زيات تمرين تر سره كړي. والدين بايد د هرې تمريني برخې په پائ كې د موټر چلولو لگ/پاڼه بشپړ كړي. راځئ چې د ځيني څيزونو په اړه خبرې وكړو كوم چې به تاسو سره ستاسو تنكي ځوان ته موټر وړ زده كولو كې مرسته وكړي.

23 سلايد

د سلايد متن:

په موټر كې دننه د تمرين لپاره د والدينو لارښوونې

- خوندي وخت ولرئ! دا د "اړيكې پياوړی" كولو لپاره ښه فرصت دی.
- په موټر چلولو باندې تمرکز وكړئ او كورنۍ ستونزې/مسائل په كور كې پرېږدئ.
- په پاركينگ/د موټر ودولو ځای كې، د مسافرينو له څوكې څخه په چپ لاس باندې د موټر چلولو تمرين تر سره كړئ.

د پاورپوائنټ (PowerPoint) نوټونه:

لومړی، له دې لپاره پلان جوړ کړئ چې دا به په گډه سره یو خوندور وخت وي. دا د "اریکی پیاوړی" کولو لپاره ښه فرصت دی. په موټر چلولو باندې تمرکز وکړئ او کورنۍ ستونزې/مسایل په کور کې پرېږدئ. مگر دی وخت ته انتظار مه باسی چې په بیړنۍ/اضطراري حالت کې دا زده کړئ چې څرنگ د مسافرینو له څوکي څخه موټر کنټرول کړئ. په پارکینګ کې ستاسو د تنګي ځوان د موټر چلوونکي په څوکي کې د ناستې سره، د مسافرینو له څوکي څخه د خپل چپ لاس سره د موټر چلولو او کنټرولولو تمرین تر سره کړئ.

24 سلايد

د سلايد متن:

- د مسافرینو له څوکي څخه د موټر د کنټرولولو لپاره لارښوونې
- که چیرته ستاسو د موټر د "پارکینګ بریک" د څوکيو په مینځ کې وي - ریلیز بټن (د خوشی کولو تټی) ته په فشارولو ورکولو او د پارکینګ بریک پورته کولو سره د موټر ودرولو تمرین تر سره کړئ.
- که چیرته ستاسو زده کوونکي وارخط شي او موټر ډیر تیز/گړندی کړي، د گیر د (D) څخه نیوټرل (N) ته د بدلولو تمرین تر سره کړئ.

د پاورپوائنټ (PowerPoint) نوټونه:

تاسو کولی شئ د مسافرینو له څوکي څخه هم د موټر سرعت کنټرول کړئ. که چیرته ستاسو موټر د "پارکینګ بریک" د څوکيو په مینځ کې ولري - ریلیز بټن (د خوشی کولو تټی) ته په فشارولو ورکولو او د پارکینګ بریک پورته کولو سره د موټر ودرولو تمرین تر سره کړئ. که چیرته ستاسو زده کوونکي وارخط شي او موټر ډیر تیز/گړندی کړي، د سپرلی د څوکي څخه گیر له (D) څخه نیوټرل (N) ته د بدلولو تمرین تر سره کړئ.

25 سلايد

د سلايد متن:

- روزنيزی لارښوونې دوام مومي.
- د خپل زده کوونکي څخه په لور غږ سره د ترافیکي صحنې "لوستلو" لپاره د غوښتنه کولو له لاری نظر ورکوونکي موټر چلونه وڅوئ تر څو هغه څیزونه تشریح کړي چې ستاسو د سفر په مخه کې خنډ جوړېدی شي.
- راتلونکي اشاره/ښه څه معنی لري؟
- په دې ټینګار وکړئ چې شین څراغ په دې معنی چې مخکې له دې چې حرکت وکړئ، څلور لاری وپلټئ.
- د بیړني وسایطو، د ولاړ ښوونځي بسونو، د لاری د پلان په اړه چې پکې په ستونزمنه توګه تاویدل شامل وي، او د داسې نورو په اړه خبری اثری وکړئ.

د پاورپوائنټ (PowerPoint) نوټونه:

د خپلو تنګي ځوانانو سره له وړاندې څخه خبری وکړي چې تاسو به د تمرینونو په بهیر کې د خبری کولو لپاره څرنگ پلان لرئ. نظر ورکوونکي/تبصره کوونکي موټر چلونه وڅوئ! د دې کتلو لپاره چې ستاسو تنګي ځوان څرنگ د موټر چلولو چاپیریال پروسس کوي، دا تر ټولو ارزښت لرونکي وسیله ده. له خپل تنګي ځوان څخه وغواړئ چې "د ترافیکي انځور په لور غږ سره ووايي" هر هغه څه تشریح کړئ چې ستاسو د سفر په مخه کې خنډ جوړېدی شي. د بیلګې په توګه، کله چې ستاسو تنګي ځوان سرعت بدلوي، هغوی کولی شي داسې ووايي: "سور څراغ دی، ښیښه وګوره، د اکسیلیټر څخه پښه لیری کړه او بریک وهل پیل کړه." تاسو باید دا خبره زیاته واورئ چې "شیشه چبک کړه او په اکسیلیټر پښه نرمه کړه!"

په دې خبره ټینګار وکړئ چې شین څراغ په دې معنی دی چې مخکې د حرکت کولو څخه څلور لاری ته پام وکړئ او د هغه موټر چلوونکو په لټه کې اوسې چې سور څراغ ته نه ودرېږی.

خپل تنګي ځوان وڅوئ چې نه وارخط کيږي کله چې په لور یی یو بیړني موټر ور روان وي، او یو اړخ ته ودریدلو لپاره د یو خوندي ځای په پیدا کولو تمرکز وکړئ. د یو ولاړ ښوونځي بس په اړه چې څراغونه یی ځلیږي، د هغی څخه د تیریدو قوانینو په اړه خبری اثری وکړئ.

خپل تنګي ځوان وڅوئ چې خپله لار پلان کړي تر څو چپ طرف ته په ستونزمنه توګه د تاویدو څخه مخنیوی وشي. هغوی ته دا ور زده کړئ چې په بیروبار یا ترافیک کې د بل موټر سره د واټن، او د راتلونکي موټر سرعت معلومولو لپاره د موټر ټایرونو ته وګوري، نه د موټر بادۍ یا چوکاټ ته.

د 45 - ساعتته لارښود په هر درس کې د زده کړې لپاره ډیر څه شتون لري، نو خپل تنکی ځوان ته بل درس ته د تگ څخه وړاندې په هر پړاو کې مهارت ترلاسه کولو لپاره کافي وخت ورکړئ. که امکان ولري، هڅه وکړئ چې د لارښوونې په هره برخه کې د شپې لخوا موټر چلول شامل کړئ.

26 سلايد

د سلايد متن:

- والدينو لپاره د لارښوونې کولو معلومات
- د موټر شاته ساحه څارلو لپاره د مسافر د لوري عقبې بنښينه او/يا د لمر خولپوزی (بيک) بنښينه برابره کړئ.
- لارښوونې ساده او لنډې وساتئ.
- تل حوصله لرونکي، آرامه او بيداره اوسئ.
- ډيری وخت مثبتې تبصره / خبری کوی.
- دقيق او چټک نظر وړاندې کوی.

د پاورپواینټ (PowerPoint) نوټونه:

والدينو: تاسو بايد د موټر شاته ترافیک څارلو لپاره د مسافر د اړخ عقبې بنښينه برابره کړئ يا د لمر بېک بنښينه د شاته څارنی بنښینی په توگه وکاوری.

د لارښوونې کولو څخه وړاندې، بنښینی او د موټر د شا او خوا او مخکې واټن چیک کړئ. لارښوونې ساده او لنډې وساتئ. لومړی ووياست چې چيرته لار شئ، او بيا يی د عملی کولو لپاره ورته لارښوونه وکړئ، د بيلگې په توگه، "په راتلونکې څلور لاره کې، بني لور ته وگرځه." کله چې ستاسو تنکی ځوان د حرکت کولو په حال کې وي، ستاسو نظر ورکول بايد دقيق او چټک وي. که چيرته کومه تېروتنه تر سره شي، خپل تنکی ځوان ته د پروسی قدم په قدم تشریح کولو سره تمرین تکرار کړئ، او بيا د مرستې پرته د اضافي تمرین لپاره ورته فرصتونه وړاندې کړئ. آیا تاسو کولی شئ بني اړخ/لور ته د گرځيدو مهم عنصر تشریح کړئ؟ که نه شئ کولی، تاسو کولی شئ دا مهم عناصر د والدينو/تنکی ځوان لپاره په 45 - ساعتته لارښود کې وگوری.

27 سلايد

د سلايد متن:

- په VA کې د خونديتوب کمربند/بيلټ قوانين - سم يا ناسم
- هر هغه څوک چې په مخکينی څوکي کې ناست وي بايد د سيټ بيلټ واغوندي.
- څوک چې فکر کوي دا خبره سمه ده، مهربانی وکړئ خپل لاس پورته کړئ.

د پاورپواینټ (PowerPoint) نوټونه:

خپل تنکی ځوان سره خبری وکړئ چې هغوي بايد څه وکړي حتی مخکې له دې چې موټر هم چالان کړي. راځئ چې د سيټ بيلټ او چټکی آزمويښي سره پيل کړو.

څوک چې فکر کوي دا خبره سمه ده، مهربانی وکړئ خپل لاس پورته کړئ. هر هغه څوک چې په مخکينی څوکي کې ناست وي بايد د سيټ بيلټ واغوندي.

28 سلايد

د سلايد متن:

- سم!
- هر هغه څوک چې په مخکينی څوکي کې ناست وي، بايد سيټ بيلټ يا کمربند واغوندي.
- هر هغه څوک چې عمر يی د 18 کلونو څخه کم وي بايد د سيټ بيلټ واغوندي پرته له دې پام کې نيولو چې په موټر کې په کوم ځاي کې ناست وي.

[د ويرجينيا کود 46.2-1094 §]

د پاورپواینټ (PowerPoint) نوټونه:

دا ځواب سم دی! د ویرجینیا قانون هر هغه کس چې په مخکینی څوکی کې ناست وي، اړ کوي چې سیټ بیلټ واچوي او هر هغه کس چې عمر یې د 18 کلونو څخه کم وي، اړ کوي چې باید سیټ بیلټ واچوي پرته د دی پام کې نیولو چې په موټر کې په کوم ځای کې ناست دی. د موټر ټکر په وخت کې د مرګ ژوبلی مخنیوي لپاره تر ټولو ساده او خورا مؤثره لار د سیټ بیلټ اغوستل دي!

29 سلايد - ویديو: سیټ بیلټ وتړئ!

د ویديو متن/لیک:

[د موټر په مخکینی څوکی کې یو سړی او یوه ښځه. سړی چې موټر چلوي، سیټ بیلټ یې نه دی اغوستی.]

[ښځینه مسافره]: ډېنگ، ډېنگ، ډېنگ، ډېنگ. (یو ډول غږ) . .

[موټر یو څنګ ته ودرېږي. ښځینه ښکته کېږي.]

[په بل موټر کې مسافر دغه موټر چلونکي ته چې سیټ بیلټ یې نه دی اغوستی، دا ډول وايي]: ډېنگ، ډېنگ، ډېنگ، ډېنگ. (یو ډول غږ) . .

[په سړک کې سکوتر لرونکي نجلۍ هم دا ډول غږ پیل کوي]: ډېنگ، ډېنگ، ډېنگ، ډېنگ. (یو ډول غږ) . .

[یو سړی چې له سړک څخه تیرېږي هم دا ډول وايي]: ډېنگ، ډېنگ . .

هغه سړی چې موټر چلوي خپل سیټ بیلټ تړی او د ډېنگ، ډېنگ غږ بندېږي.

[وینا کوونکی]: که چېرې داسې یو څوک چې تاسو یې پیژنئ او د سیټ بیلټ یې نه وي اغوستی، ناکاراره کوونکی یا ځورونکی جوړ شی.

[ښځینه مسافره]: ډیر ښه، گرانه.

[وینا کوونکی]: تاسو کولی شئ د هغوي ژوند وژغورئ.

د پاورپوینټ (PowerPoint) نوټونه:

ځینې وختونه تاسو باید ځورونکي/ناکاراره کوونکی اوسئ!

30 سلايد

د تنکي ځوانانو د خونديتوب سیټ بیلټ کارول

- تنکي ځوان موټر چلونکي او مسافرين د بل هر عمر گروپ په پرتله د خونديتوب سیټ بیلټ کم کاروي.
  - سیټ بیلټ ځوانان په موټر کې ساتي او په موټر کې دننه د نورو توکو او مسافرينو سره یې د لگیدو/جنګیدو مخه نیسي که چېرته کوم ټکر رامنځ ته شي.
- CDC او د VA د ترافیکو څانګه

د پاورپوینټ (PowerPoint) نوټونه:

له بده مرغه، تنکي موټر چلونکي او تنکي مسافر د بل هر عمر گروپ په پرتله د خونديتوب سیټ بیلټ کم کاروي. سیټ بیلټ تاسو په موټر کې ساتي او په موټر کې دننه د نورو توکو او مسافرينو سره مو د لگیدو/جنګیدو مخه نیسي که چېرته کوم ټکر رامنځ ته شي. والدین باید تل د خونديتوب سیټ بیلټ کارولو غوښتنه وکړي. د سیټ بیلټ تړل د مرګ ژوبلی مخنیوي لپاره یوه آسانه لار ده. دا ساده عمل کولی شي ستاسو د تنکي ځوان د مرګ یا په ټکر کې د سخت ټپي کیدو خطر شاوخوا نیم په نیمه کم کړي.

31 سلايد

د سلايد متن:

د تنکي ځوانانو د سیټ بیلټ کارولو کچه

- 65% سلنه تنکي ځوانان چې په ترافیکي پېښه کې وژل شوي دي، سیټ بیلټ یې نه وو اغوستی
- د ویرجینیا د ترافیکو د مدیریت د کال 2022 ټکرونو حقیقتونه

د پاورپوینټ (PowerPoint) نوټونه:

د ماشومان په سیټ بیلټ اغوستلو یا نه اغوستلو کې والدین ډیر مهم رول لوبوي. والدین باید نه یوازې د سیټ بیلټ اغوستل ننداره کړي، بلکې هغوي باید د سیټ بیلټ اغوستلو په تړاو د کورنۍ سخت اصول رامنځ ته کړي او د نه کارولو لپاره یې صفر زغم ولري. د سیټ بیلټ اغوستل، په یوه لنډه موده کې عادت ګرځیدلی دی او د سیټ بیلټ تړل په بی ساری توګه یو ښه عادت دی!

32 سلايد - ویديو: خټکی مه اوسئ! سیټ بیلټ وتړئ!

د ویديو متن/لیک:

[د ډیمو/نندارې وخت]

[1 تنکي ځوان]: موټر به نن یوه ننداره وړاندې کوو.

- [2 تنکی خوان]: که چیرته تاسو د پوخ سرک په لور په لور سرعت سره په هوا کی یو څه ولیردوئ، دا به بڼه نه وي. [تنکی خوانان د سلینګ شات (مچنو غزه)، سوک او بیټ په کارولو سره خټکی ماتوي.]
- [1 تنکی خوان]: د تازه میوو ماتول یو خونډور عمل دی، مگر دا توکی نه دي کله چې د خټکی پر ځای تاسو یاست.
- [2 تنکی خوان]: زموږ د عمر ځیني هلکان خپل سیټ بیلټ نه اغوندي. نو که چیرته تاسو د ټکر سره مخ شئ، 30 ځله زیات احتمال لری چې له موټر څخه د سرک په لور وغورځیږئ.
- [1 تنکی خوان]: او له هرو څلورو کسانو څخه درې کسان یې مړه کیږي کله چې له موټر څخه بهر وغورځیږي.
- [2 تنکی خوان]: حقیقت لري.
- [3 تنکی خوان]: له ځانه خټکی مه جوړوئ.
- [ټول]: خپل سیټ بیلټ واغونډئ

33 سلايد

د سلايد متن:

- د پټ ځایونو (بلاينډ سپاټ) او ځلا يا انعکاس محدودولو بښينی تنظیمول (BGE)
- BGE ستاسو د موټر د شاوخوا پټ ځایونه او د شاته موټرو د څراغونو ځلا/انعکاس کموي.
  - 15 درجې بهر لور ته د اړخ د بښينی تنظیمول تاسو ته اجازه درکوي چې تاسو د خپل موټر څنگ ته لښونه وگورئ.
  - دا ډاډ ترلاسه کړئ چې ستاسو زده کوونکي تاسو ته د پټ ځایونو (بلاينډ سپاټ) د کمولو څرنگوالی ننداره کړي!

د پاورپوینټ (PowerPoint) نوټونه:

یو بل څیز چې تاسو یې باید د خپل تنکی خوان سره په اړه خبری وکړئ مخکې له دې چې هغوي موټر چلول پیل کړي، هغه د بښينو برابرول دي. د پټ ځایونو (بلاينډ سپاټ) او ځلا يا انعکاس محدودولو بښينی تنظیمول (چې د BGE په نوم هم یادیږي) اوس یې د کارولو لپاره سپارښتنه کیږي. د BGE بښينی تنظیمول ستاسو د موټر د شاوخوا ته پټ ځایونه او ستاسو د موټر شاته د نورو موټرو د څراغونو ځلا/انعکاس کموي. کله چې تاسو د BGE بښينی تنظیمات وکاروئ، نو تاسو به د خپل موټر څنگ ته لین زیات وگورئ نه د خپل موټر اړخ. دا کار تاسو ته اجازه درکوي چې نورو لښونو کې وسایط وڅارئ.

34 سلايد – ویديو: په سمه توګه د بښينی برابرول

د ویديو متن/لیک:

- تاسو ته خو هغه زور مثل معلوم دی چې وایې "د کار کولو څخه وړاندې لومړئ پری فکر وکړئ. بڼه، همدا خبره د موټر چلولو لپاره هم رښتیا ده. کوم لور ته چې روان یاست، تاسو یې باید وگورئ ترڅو هلته په خوندي ډول ورسیرئ. نن به زه تاسو ته ستاسو د موټر د اړخونو او د عقب بښينی برابرولو سمه طریقه در زده کړم. په سمه توګه د بښينو د تنظیمولو طریقه موږ د پټ ځایونو (بلاينډ سپاټ) او انعکاس محدودولو یا BGE میتود په نامه یادوو. اجازه راکړئ چې درته یې وښایم.

لومړی، د شا د څارنی بښينه په داسی ډول تنظیم کړئ چې د شا د کړکی ټول چوکاټ پکې ښکاره شي او د موټر د شا ساحی څارنی لپاره بنسټیزه بښينه جوړه شي. ډیری خلک له دی سره کومه ستونزه نلري.

اوس، د موټر چلونکي د څنگ د بښينی تنظیمولو سمه لار دا ده چې خپل سر د اړخ کړکی په لور بوځی چې سر مو ورسره تقریبا ولګیږي. لکه دا ډول. بیا خپله بښينه تر هغی اندازی پوری برابره کړئ ترڅو چې یوازی د خپل موټر پرته ساحه وگورئ. دغه کوچنی برخه گورئ؟ هو، تاسو باید دغه ونه گورئ. تاسو باید له هغی اخوا ساحی ته بښينه برابره کړئ. دا کار به تاسو ته اجازه درکوي چې خپل څنگ ته نږدې لین وگورئ، یوازی د موټر چلونکي د اړخ پټ ځای (بلاينډ سپاټ) څخه په هاخوا. تاسو اړتیا نلری چې خپل موټر وگورئ، مگر اړتیا لری چې په څنگ کی لین وگورئ او په هغی لین کی موجود موټر وگورئ.

خه اوس، د مسافرینو/سپرلی د اړخ بښينی لپاره، بڼی طرف ته د منځنی برخي خوا ته تکیه وکړی، او یو ځل بیا وایم، د بڼی اړخ بښينه داسی برابره کړي ترڅو موټر چلونکی په سختی سره د موټر بڼی اړخ وگوري.

د اړخونو د بښينو دا ډول تنظیمات په داخل کی د شا لید لپاره د بښينی او د اړخونو لید لپاره د بښينو تر مینځ د ساحی رانغاړل کموي ترڅو موټر چلونکی وکولی شي د موټر تر څنگ لښونه وڅاري.

راځئ چې یوه بیلګه وگورو. داسی فکر وکړئ چې تاسو هلته په هغه موټر کی یاست او تاسو غواړئ چې پدې لین کی اوسئ. تاسو به کوم کار تر سره کړئ؟ تاسو خپل اړخی بښينی چیک کړئ. تاسو هلته کوم موټر نه گورئ. نو تاسو لین بدلوی او ناڅاپه، د یو درز غږ پورته کیږي. هلته یو موټر دی. اوس، که ستاسو بښينه په سمه توګه تنظیم شوی وه، نو دا هغه څه دی چې تاسو باید لیدلی

وای. بلاخر دا خبره چی موتر چلونکی باید لاهم په چټکی سره د خپل سر په ګرځولو سره د موتر چلونکي څوکی ته څیرمه پټ ځای وګوري کوم چې د موتر د اړخ په بنښنه کی نه لیدل کیږي.

د بنښنو دا ډول تنظیمات په حقیقت کی د شپي لخوا د موتر چلولو پرمهال د موټرو د څراغونو ځلا یا رڼا له مینځه وړي. نو یو شیبه وخت ونیسئ تر څو خپلی بنښني په سمه توګه تنظیم کړئ. په ښه توګه تنظیم شوی بنښنه کولی شي ستاسو ژوند وژغوري.

زه Travis Tucker يم، تاسو ته دا یادونه کوم چې خپل سبټ بیلټ ترئ، خپلی بنښنی تنظیموئ، او په خوندي توګه موټر چلوئ.

د پاورپوینټ (PowerPoint) نوټونه:

که تاسو د BGE بنښني تنظیمات کاروئ، آیا تاسو لاهم اړتیا لرئ چې د "سر تاوولو له لاری چیک" ترسره کړئ؟ هو، تاسو باید په چټکی سره خپل اوږی طرف ته په سر تاوولو سره هغه ساحه چیک کړئ چې ستاسو له نظره پناه وي.

35 سلايد

د سلايد متن:

سم یا ناسم؟

- د موټر چلولو د ډیری حالتونو لپاره په سټیرینګ باندی د لاسونو کېښودلو ترټولو خوندي موقعیت 10 بجی او 2 بجی دی. 0 که تاسو باور لري چې دا خبره سمه ده، مهربانی وکړئ خپل لاس پورته کړئ.

د پاورپوینټ (PowerPoint) نوټونه:

کله چې تاسو او ستاسو تنکی ځوان خپل سبټ بیلټونه واغوستل او بنښنی مو تنظیم کړئ، نو تاسو موټر چلول پیل کولو ته چمتو یاست. راځئ چې د موټر چلولو لپاره د ځیني اضافي معلوماتو په اړه خبری وکړو. مهرباني وکړئ خپل لاس پورته کړئ که تاسو باور لرئ چې دا خبره سمه ده: د موټر چلولو د ډیری حالتونو لپاره په سټیرینګ باندی د لاسونو کېښودلو تر ټولو خوندي موقعیت 10 بجی او 2 بجی دی.

36 سلايد

د سلايد متن:

ناسم!

- د موټر چلولو د ډیری حالتونو لپاره په سټیرینګ باندی د لاسونو کېښودلو تر ټولو خوندي موقعیت 8 بجی او 4 بجی دی.

د پاورپوینټ (PowerPoint) نوټونه:

ځواب ناسم دی! خپل لاسونه د سټیرینګ په ښکته نیمه برخه کې په 8 او 4 بجو موقعیت کی ایښودل د موټر چلولو د ډیری حالتونو لپاره د لاس ایښودلو تر ټولو خوندي موقعیت دی.

37 سلايد

د سلايد متن:

د موټر د سرک څخه وتل

- آیا تاسو کولی شئ درې دلیلونه لیست کړئ چې له امله یی موټر چلونکي له سرک څخه بهر وځي؟
- د سرک د غاړي د غرمبا پټي څرنگ د سرک څخه د تښتني یا وتلو مخه نیسي؟
- تاسو به څرنگ د سرک څخه د وتلو په حالت کی ځان بیرته سمبالوئ یا اداره کوئ؟

د پاورپوینټ (PowerPoint) نوټونه:

د سرک څخه ښکته کیدل یا وتل خورا یو خطرناکه عمل دی، په ځانګړي توګه د نوي نابده موټر چلونکو لپاره. د سرک څخه د وتلو ډیری ټکرونه یا ترافیکی پیښی د موټر چلونکي د تیروتنی له امله رامنځته کیږي. پدې کی شامل دي: "له حده زیاته د تیروتنی د سمولو څخه کول" - لکه د 8 او 4 بجو موقعیتونو نه کارول، "د سمت خراب کنټرول"، پدې معنی چې هغه سمت ته نه کتل کوم سمت ته چې تاسو غواړئ موټر مو لاړ شي، "په مورونو یا کرلیک کی په ډیر سرعت سره موټر چلول" دا ځکه چې انارشیا یا توازن به موټر مستقیمی کړیښی یا سمت ته کش کړي، "د حالاتو یا شرایطو لپاره خورا ګړندی/سرعت"، لکه سخته خرابه هوا، د شیانو لپاره "ناسمه تښته" لکه د حیواناتو په ډول څیزونو لپاره یا د سفر په لاره کې نور څښونه، "پام ګډوډونکی څیزونه"، د موټر دننه او بهر، او خوبوري یا نیم ویده حالت کې موټر چلول.

- د غرمیا پټي موټر چلونکي ته خبرداری ورکوي کله چې هغوي له سرک څخه بهر وځي. د خپل تنکي ځوان د "نا حساسه کولو" لپاره د غرمیا په پټي باندې د موټر چلولو تمرین تر سره کړئ ترڅو د وارخطایي او/یا د زیات عکس العمل بنودلو حالت باندې بر لاسی شي.
- د تمرین کولو سره، له سرک څخه بیرته په خوندي ډول د پورته کیدلو مهارت زده کول ستونزمن کار نه دی.

38 سلايد: ویديو — په سټیرینګ باندې په سم ځای کې لاس کینودل

د ویديو متن/لیک:

- د بریښنايي سټیرینګ دمخه، سټیرینګونه به نري وو او په قطر کې خورا لوی وو او د متو ډیر زور به یې غوښته. په کوچنیو، پیرو (غټو)، عصري سټیرینګونو باندې په سم ځای کې د لاسونو د کینودلو په اړه زده کول به د سټیرینګ په نرمی سره کارول گټور کړي او خونديتوب په پراخه کړي. نن ورځ به موږ د عصري سټیرینګ د نیولو د سمې طریقې په اړه زده کړو او تر ټولو ښه سټیرینګ کنټرول لپاره د ټیله کولو، کش کولو او لاس په لاس ښویول د سټیرینګ میتود کارولو سره به حفاظتی گټی شریکی کړو.

سټیرینګ تاوول ممکن ساده کار ښکاري، مگر پدې اړه ډیری غلط فهمی شتون لري چې باید خپل لاسونه چیرې کینودل شي او څرنگ په خوندي ډول سټیرینګ تاوو شي. په سم ځای کې د لاسونو کینودل او ورو او ثابت سټیرینګ موقعیت چې د عصري سټیرینګ لپاره کارول کیږي، د سټیرینګ کنټرول پراخه کوي او د ترافیکی پیښو مخنیوي او د مرگ ژوبلی مخنیوي لپاره مؤثره، خوندي موټر چلولو سټراتیژی دي.

د سټیرینګ ویل په اړه داسی فکر وکړئ لکه د دیوال کړئ یا ساعت چې 12 یې په پورته سر کې وي. ډیری خلک داسی فکر کوي چې تاسو باید خپل لاسونه په 10 او 2 بجو موقعیت کې کیدئ. هغه یو ښه کار وو کله چې سټیرینګونه غټ او تاوول یې ستونزمن وو. د سټیرینګ په سر کې د 10 او 2 بجو په موقعیت کې د لاسونو ځای پر ځای کول ښه کار نه دی، ځکه چې ستاسو لاسونه سټري کیدي شي، او ستاسو د لاسونو وزن ممکن د سټیرینګ ویل غیر ضروري حرکت رامینځته کړي. په سټیرینګ ویل باندې په پورته ځای کې د لاسونو ایښودل موټر چلونکي دي کار ته هم اړ باسي چې خپل لاسونه تیر و بیر کړي. د ترافیکی پیښی او ایربیګ چاودیدلو په صورت کې، دا کار په جدي ډول د ټپي کیدو لامل شي. اوچ!

د سټیرینګ ویل په ښکته نیمه برخه کې په 8 او 4 بجو کې د خپل ځان سره د لاسونو ایښودل نه یوازې ډیر موثر دي، مگر دا کار ډیر خوندي هم دی. په 8 او 4 بجو موقعیت کې لاسونه ایښودل موټر چلونکي ته دا اجازه هم ورکوي چې د سټیرینګ ټیله کولو، کشولو، لاس په لاس ښویولو میتود وکاروي. د ټیله کولو، کش کولو، ښویولو طریقې په کارولو سره، یو لاس په نرمی سره سټیرینګ ته ټیله ورکولو لپاره کارول کیږي، او بل لاس یې د کش کولو لپاره، او لاسونه هر ځل بیرته د 8 او 4 بجو حالت ته راگرځي.

کله چې د سفر/سمت لوري ته د موټر تاوول پائ ته ورسوي، فشار پریردئ او سټیرینګ ته اجازه ورکړئ چې ستاسو د گوتو د سرونو له لارې په ښویدو سره تر هغه پورې لار شي تر څو چې ټایرونه هغی لوري ته برابر شي، کوم لوری ته یې چې تاسو غواړئ. دا کار به نه یوازې د سټیرینګ د ډیر تاویدو مخه ونیسي مگر ستاسو د لاسونو د سټیرینګ ویل په ښکته برخه کې کیدو سره به ستاسو لاسونه نه تیر و بیر کیږي او د ټکر په صورت کې، په کوم کې چې ایربیګ چوي، ستاسو د مخ سره به نه جنګیږي. د سټیرینګ تاوولو دا تخنیکونه چې موږ پری خبری وکړي ممکن ساده ښکاري، مگر دا ستاسو د موټر په خوندي ډول چلولو لپاره اړین هم دي. په سټیرینګ ویل باندې د خپل لاس په موقعیت کې یو زړه بدلون رامنځ ته کولو سره، تاسو کولی شئ د ټکر یا جدي ټپي کیدو مخه ونیسي.

زه Travis Tucker تاسو ته یادونه کوم چې د خپل ځان او د سرکونو خوندي ساتلو لپاره خپله برخه مسؤلیت ترسره کړئ.

39 سلايد

د سلايد متن:

8 او 4 — د سټیرینګ ټیله کول/کشکول/ښویول میتود لاندینی کموي:

- ټپونه (که چیرته د هوا کڅوره یا ایر بیګ والوځي).
- ډیر زیات سټیرینګ تاوه ول - کیدای شي د وسایطو کنټرولول کم کړي، د سرک څخه د وتلو یا د سرک څخه بهر د ټکرونو لامل شي.
- د موټر د زیاتې مودی لپاره د چلولو پر مهال سټريا او د ملا درد.

د پاورپوینټ (PowerPoint) نوټونه:

تاسو باید تل خپل سیت بیلټ وټری او لرتراږه د هوا کڅوری یا ایر بیګ څخه 10 انچه لیری کیننږی. که تاسو وکولی شئ چی د سټیرینګ زاویه تنظیم کړئ، ډاډ تر لاسه کړئ چی د هوا کڅوره یا ایر بیګ خپل سینی ته مخامخ کړئ، نه خپل مخ ته. په سټیرینګ باندی د 8 او 4 بجو موقعیت کی د لاسونه ایښودل ستاسو لاسونه د ایر بیګ له مخی هم لیری کوی، که چیرته ایر بیګ والوخی نو د لاس، مت او د مخ د ژوبل کیدو احتمال کموی. د سټیرینګ په لاندی برخه کی نیول د سټیرینګ د ډیر ناوولو طبیعی میلان هم کموی، کوم چی د کنټرول له لاسه ورکولو یا له سرک څخه د وتلو لامل کیدی شي.

هر یو کس مهربانی وکړئ د خپلو لاسونو په کارولو سره د موټر چلولو حالت خپل کړئ او داسی فکر وکړی چی سټیرینګ مو په پورته برخه کی د 10 او 2 بجو په موقعیت کی نیولی دی. همدغه حالت کی نیولو ته دوام ورکړئ، او خپل سرونه وخورئ که چیرته تاسو فکر کوئ چی لاسونه او اوږی به مو ستړی شي؟ اوس خپل لاسونه له 10 او 2 بجو موقعیت څخه بنسکته 8 او 4 بجو حالت ته بدل کړئ. دا ډیر راحت لرونکی حالت د عضلاتو فشار او د سټیرینګ غیر ضروری خورول کموی چی د متو د وزن له امله رامینځته کیري.

40 سلاید ویدیو: له ارتیا زیات د سمولو حخه کول

د ویدیو متن/لیک:

- نن ورځ به مونږ د وژونکي ترافیکي پیښو تر شا د ډیرو پیښیدونکی لاملونو څخه د یو په اړه خبرې وکړو چی د تجربه لرونکو او نوي موټر چلوونکو سره یو برابر پیښیري. هغه د سرک څخه وتل یا بنسکته کیدل او بیا له ارتیا زیات د سمولو حخه کول دي کله چی بیرته ژر تر ژره سرک ته د پورته کیدو حخه تر سره کیري.

اجازه راکړئ چی درته یی ننداره کړم. کله چی تاسو له سرک څخه وو وځئ، طبیعی عکس العمل دا دی چی سټیرینګ په زور سره تاوه وي تر څو ژر تر ژر بیرته سرک ته پورته شئ او په بریک باندی خپه ټینګوي. په هر صورت، دا کار ممکن د موټر د چپه کیدو یا په چټکی سره د مخامخ څخه د راتلونکي ترافیک یا کوم بل خند په طرف د تللو لامل شي. ممکن مرګ لرونکی پایلي وي.

هر یو کس باید دغه ډول حالت لپاره چمتو وي او نوي موټر چلوونکي باید د موټر د څرنګ کنټرولولو تمرین تر سره کړي که چیرته موټر له سرک څخه بهر وځي. والدین باید لومړی خپلو نویو موټر چلوونکو ته د موټر چلولو په وخت کی په بشپړ ډول باندی د پام نه کولو د خطری پایلو په اړه ټینګار وکړي. موټر چلولو په هره ثانیه کی په بشپړ ډول پام کولو ته ارتیا لري. په تلیفون باندی خبرې کول، د راډیو سره گوتی وهل، له مسافرینو سره خبرې کول، څښاک ته لاسرسی کول، یا یو شمیر نور خنډونه کولی شي موټر چلوونکي له سرک څخه وباسي. دا په یوه لحظه کی رامنځته کیدی شي. د موټر چلولو پر مهال متمرکز او بیداره اوسئ.

په هر صورت، که دا کار چیرته رامنځ ته شي، د تمرین سره، په سمه توګه سرک ته بیرته پورته کیده یو داسی مهارت دی چی زده کیدی شي. والدین باید د دی مهارت تمرین تر سره کول او ننداره کول په پام کی ونیسی مخکی له دی چی له خپل تنکي ځوان څخه یی د تر سره کولو غوښتنه وکړي. ممکن دا یو داسی څیز وي چی والدینو له دی مخکی هیڅکله هم د دی تمرین نه وي تر سره کړئ، او هغوی هم کولی شي له دی څخه گټه پورته کړي.

لومړی، د والدینو لپاره اړینه ده چی د سرک یوه مستقیمه لیکه یا برخه پیدا کړئ چی ترافیک او جغل، خامه یا غاړه یی واینه ونه لري چی د سرک له سطحی سره یو برابر وي چیرته چی تاسو تمرین وکولی شئ. دا تمرین په هغه سرک مه تر سره کوئ چی څنډه/غاړه یی بنسکته لویدلي وي یا کندي ولري یا د سرک غاړه خنډونه/موانع ولري. په داسی ډول حالاتو کی، نابنده موټر چلونکی کولی شي په آسانی سره کنټرول له لاسه ورکړي او ستاسو موټر ته جدي زیان ورسوي. حتی په ورو سرعت سره هم، خاوره یا نرم جغل کولی شي د ټایرونو سره ټینګتیا کمه کړي چی د موټر د خویدو لامل کیدی شي.

نو، کله چی تاسو د تمرین کولو لپاره ځای ومومی، په خورا ورو سرعت سره په خوندي ډول له سرک څخه بهر ووځئ. لومړی، کله چی موټر چلوونکی لږ څه بني خوا ته سټیرینګ تاو کړي، بنی طرف مخکینی ټایر به د سرک څخه وځي او په چټکی سره به یی د شا بني طرف ټایر تعقیب کړي. موټر چلوونکی باید خپله پښه د سرعت ورکونکی پیدل یعنی د ایکسیلیټر څخه لیري کړي او بریک ونه نیسی یا ډیر په نرمی سره بریک ونیسی. موټر باید د سرک د پخي برخي سره موازي پاتی شي. که چیري شرایط اجازه ورکړي، نو نابنده موټر چلوونکي باید د یو څه وخت لپاره د سرک په غاړه یا په خامه کی یا د غرمبا په پتو باندی موټر وچلوي تر څو د موټر او سټیرینګ لږزه او غږ احساس کړي. په ریښتینی حالت کی، موټر ممکن کاني او نوری تګي پورته وار کړي. بیا، موټر چلوونکی باید ترافیک ته پام وکړي او په ټیټ سرعت سره بیرته سرک ته په آرامی سره پورته شي.

تر ټولو موهمه خبره چی په یاد یی ولری، هغه نه وارخطا کیدل دی. په دی اړه پوهیدل چی څرنګ باید یو حالت ته عکس العمل وښودل شي، مخکی له دی چی هغه رامنځ ته شي، ستاسو تر ټولو غوره دفاع ده.

زه Travis Tucker يم، تاسو ته دا يادونه كوم چي متوجه اوسى او په خوندى ډول موټر وچلوئ.

41 سلايد

د سلايد متن:

- چيرته چې ربر د سرک سره يوځای کيږي
- د وسايطو کنټرول د فرش سره په تماس کي د څلورو ټاپرونو په پټو باندې ولاړ دى.
- د ټاپر هر يوه پټه د يو ډالر نوبت په اندازه ده.

د پاورپواينټ (PowerPoint) نوټونه:

ستاسو موټر د ځمکي سره په تماس کي د ټاپر د څلورو کوچنيو پټو لخوا کنټرول کيږي. ټريکشن يعنې محرکه قوه په عموم کي د موټر (په ځانگړي توگه ستاسو د ټاپرونو) او د پاخه سرک تر مينځ نېنلونکي تصادم ساتلو لپاره ستاسو د موټر وړتيا ته اشاره کوي. د گاډي کنټرول او فعاليت د ټاپر د پټو او د سرک سطحې تر مينځ د محرکي قوه يا ټريکشن لخوا اغيزمن کيږي. د محرکي قوه پرته تاسو هيڅ کنټرول نلرئ.

42 سلايد

د سلايد متن:

- محرکه قوه (ټريکشن)، ټاپرونه او پوخ سرک يا فرش سرک
- د سرک سطحه - زيره يا بنوئ (هواره)
- د سرک حالت - لوند، يخ لرونکي، او نور وغيره، سطحه به نېنلونه (محرکه قوه) کموي
- سرعت او سمت - څومره گړندى او کوم طرف ته روان دى؟

د پاورپواينټ (PowerPoint) نوټونه:

د سرک سطحه: يوازینی خورا مهم فکتور چې د موټر لپاره د بنويدو وړتيا اغيزمنه کوي، هغه د سرک حالت دى. ايا دا اسفالت (قير) يا کانکريټ دى؟ زيره يا بنوئ (ميين)؟ د ريگ مال په اړه فکر وکړئ. دا د زيروالی مختلفې پورونه لري. څومره چې ريگ مال زيره وي، په هم هغه اندازه سطحی سره نېنلونه زياته رامنځ ته کوي چې کومه ريگ مال کوي.

د سرک حالتونه/شرایط: دا د سرک د سطحې په څير نه دى. د سرک مختلف ډول حالتونه ټاپرونو ته د مختلف ډول محرکه قوه فرصتونه وړاندې کوي. په باران کي زير سرک به د ورته لويې لارې سرک په پرتله چې وچ وي، کمه نېنلونه يا ټينگتيا ساتي؛ همدا ډول، په اوږو پوښل شوي پوخ سرک به حتی د ټاپرونو لپاره د کم محرکه قوه امکانات وړاندې کوي.

د موټر سرعت او سمت. هر څومره چې د موټر سرعت زيات وي، هم هغه هومره انرژي بايد تيت و پرک کړی مخکي لدې چې ودریږي. او که چيرته سرک ختيځ لور ته ځي او ستاسو موټر شمال ته ځي، تاسو په ستونزه کي ياست.

43 سلايد

د سلايد متن:

- که چيرته تاسو واټن ولرئ، تاسو به هيڅکله ټکر ونه کړئ!
- تاسو څومره واټن ته اړتيا لرئ؟
- 0 په وچه سطحه باندې په دغو سرعتونو کي، دا هغه فاصله ده چې موټر چلوونکي بايد د ستونزې څخه د وتلو لپاره سټيرينگ بل خوا ته تاو کړي يا بريک ونيسی.
- 2 ثانيی - 35 ميله په ساعت کي څخه کم سرعت لپاره
- 3 ثانيی - 36-45 ميله په ساعت کي سرعت لپاره
- 4 ثانيی - 46-70 ميله په ساعت کي سرعت لپاره

د پاورپواينټ (PowerPoint) نوټونه:

والدينو، که تاسو نه غواړئ چې ستاسو تنکی ځوانان د ترافيکي پيښی سره مخ شي، هغوي ته دا ور زده کړئ چې بايد څرنگ واټن وساتئ - په ځانگړي توگه هغه واټن چې د موټر مخي ته شتون لري. دا تر ټولو آسانه او خورا آرين واټن دى چې موټر چلوونکي يې کنټرولولی شي. که چيرته تاسو د خپل موټر او له تاسو مخکي موټر ترمنځ مناسب واټن ولرئ، تاسو کولی شئ بريک ونيسی يا په سټيرينگ تاوولو سره ځان له ستونزې څخه وساتئ او د ترافيکي پيښی مخنيوی وکړئ.

دغه چارې د مختلفو سرغتونو لپاره په وچه سطحه یا مخکه باندې د ثانوي په حساب سره د تعقیلولو فاصله/واټن وړاندې کوي.

44 سلايد

د سلايد متن:

دریمه موضوع:

د موټري جواز او د جواز تر لاسه کولو شرایط

د پاورپوینټ (PowerPoint) نوټونه:

کله چې ستاسو تنکی ځوان: د 9 میاشتو لپاره خپل د زده کوونکي جواز یعنی پرمټ درلودلی وي؛ د والدینو یا سرپرست لارښوونې سره یې لږ تر لږه 45 ساعته د موټر چلولو لارښوونه بشپړ کړي اوسې؛ 16 کاله او 3 میاشتې عمر ولري، او په بریالیتوب سره یې په ټولګي کې د موټر چلولو زده کړي او په موټر کې دننه د سټیرینګ شاته کورس یې په سرک د موټر چلولو آزمویني سره بشپړ کړی وي، نو بیا ستاسو تنکی ځوان چمتو دی چې د موټر چلولو خپل لنډمهاله جواز تر لاسه کړي.

45 سلايد

د سلايد متن:

د موټر چلولو جواز تر لاسه کول

- عمر باید لږ تر لږه 16 کاله او 3 میاشتې وي
  - د 9 میاشتو لپاره باید د زده کوونکي جواز یعنی پرمټ ولري
  - د لارښوونې سره 45 ساعته د موټر چلولو تمرین چې د والدینو/سرپرست لخوا ثبت شوی
  - د موټر چلولو زده کړي (تعلیم) بشپړول
  - په ټولګي کې د موټر چلوونکي د زده کړی لارښوونه
  - د څرخ یا سټیرینګ شاته
- (د هر هغه چا لپاره چې عمر یې د 18 کلونو څخه کم وي)

د پاورپوینټ (PowerPoint) نوټونه:

په ویرجینیا کې د هر هغه چا لپاره د موټر چلولو جواز تر لاسه کول چې عمر یې د 18 کلونو څخه کم وي، ستاسو زده کوونکي باید: لږ تر لږه 16 کاله او 3 میاشتې عمر ولري؛ لږ تر لږه د 9 میاشتو لپاره د زده کوونکي جواز یا پرمټ سره د موټر چلولو تمرین تر سره کړی؛ د والدینو یا سرپرست لارښوونې سره 45 ساعته تمرین بشپړ کړی؛ او په بریالیتوب سره یې د آیالت لخوا تصویب شوي ټولګي او د څرخ یا سټیرینګ تر شا، د موټر چلوونکي زده کړې پروګرام بشپړ کړی اوسې.

46 سلايد

د سلايد متن:

د موټر چلوونکي د ټولګي زده کړی

- د لسم ټولګي د روغتیا زده کړې برخې په توګه لږ تر لږه د موټر چلوونکي د لارښوونې 36 درسی ساعتونه شامل شوي دي
- د بریا نمری/ګریډونه
- د والدینو/تنکی ځوان په خوندي ډول موټر چلولو 90 دقیقه یې پریزنټیشن
- نتیجه/پایله: د موټر چلوونکي د ټولګي زده کړې بشپړولو سند (DEC کارت)

د پاورپوینټ (PowerPoint) نوټونه:

د تنکیو ځوانانو لپاره 1 نمر روغتیايي خطر موټر چلولو دی، او همدا لامل دی چې ولې د لسم ټولګي د روغتیايي زده کړې برخې په توګه د موټر چلولو د ټولګي زده کړې ډیرې کورسونه وړاندې کېږي. د موټر چلولو د ټولګي زده کړې هر اړخیز کورس دی چې د ترافیک خونديتوب او د موټر چلوونکي اړوند مختلف ډول معلوماتو په اړه خبری کوي لکه د سرک بنسټیزه مقررات/قوانین، د جواز تر لاسه کولو طرز العملونه، د موټر متحرکات، د وخت او ځای مدیریت، د سرک شریکول (موټر سايکل او ټراکتور ټریلرونه) د موټر اخیستل، او موټر لپاره بیمه اخیستل، د نقشي لوستل، د GPS کارول، د الکول او نورو نشه یی توکو تر اغیزی لاندې د موټر چلولو، پیغام لیکل او موټر چلولو، او په بی خوبی کې د موټر چلولو خطرونه. د موټر چلوونکي د ټولګي زده کړې کورس په بریالیتوب سره پائ ته رسولو سره، ستاسو ماشوم به د موټر چلوونکي د ټولګي زده کړې بشپړولو سند تر لاسه کړي، چې د DEC کارت په نوم هم یادېږي. ستاسو ماشوم دي کارت ته اړتیا لري ترڅو د موټر دننه لارښوونې تر لاسه کولو لپاره وړ وي.

47 سلايد

د سلايد متن:

د موټر دننه لارښوونې ور کيدو لپاره، زده کوونکي بايد:

- د موټر چلوونکي د ټولگي زده کړې کورس کې شامل وي يا يې په برياليتوب سره بشپړ کړی اوسې
  - د نوم ليکني او د والدينو د اجازې فورمي بشپړې کړی
  - د زده کوونکي جواز يا پرمټ ولری
  - د څرخ يا سټيرينگ تر شا لارښوونه کې شامل دي:
0	د لارښوونې 14 درسي ساعتونه
0	7 سيشنونه/برخي
0	په سرک د موټر چلولو مهارتونو آزموينه

د پاورپواینټ (PowerPoint) نوټونه:

کله چې تنکي ځوانان خپل پرمټ ولري او د موټر چلوونکي د ټولگي زده کړې کورس يې بشپړ کړي اوسې، هغوي کولی شي د څرخ يا سټيرينگ شاته د پروگرام لپاره ځان راجسټر کړي. په موټر کې دننه لارښوونه د ښوونځي کال په بهير کې د ښوونځي څخه مخکې يا وروسته شتون لري او ستاسو د زده کوونکي په ښوونځي کې د اوږي پر مهال وړاندې کيږي. د سټيرينگ تر شا لارښوونه کې، ستاسو زده کوونکي به په 7 درسي ساعتونو کې موټر چلوي او په 7 درسي ساعتونو کې به يوازې مشاهده کوي او د کورس په پای کې به د لارښوونې ټولو 14 درسي ساعتونو لپاره د سرک آزموينه تر سره کوي. که چېرته ستاسو تنکي ځوان د 9 مياشتو لپاره خپل پرمټ درلودلی وي، د سرک آزموينه کې بريالی شي، او د ماشومانو/ځوانانو جواز تر لاسه کولو نور ټول شرايط پوره کړي (د 45 ساعتونو د موټر چلولو لاک شرط په شمول)، د موټر دننه لارښوونې ښوونکي به ستاسو زده کوونکي ته د 6 مياشتو لپاره د موټر چلولو موقتي جواز ورکړي. کله چې د زده کړې او خونديتوب په اړه خبره راځي، د موټر چلوونکي د ښوونې او روزنې پروگرام ممکن د هغو مهمو پريکړو څخه يوه وي چې والدين يې تر سره کولی شي. له نيکه مرغه، د ښه موټر چلوونکي د زده کړې پروگرام موندل آسانه کار دي، په دې شرط چې تاسو پوه شئ چې د څه په لټه کې ياست. دا ډير آسانه کار دی چې خپل تنکي ځوان ته د سټيرينگ شاته د کينناستلو اجازه ورکړئ که تاسو پوهيږئ چې هغوي د يو ښه ښوونکي څخه د موټر چلولو زده کړې ارزښت لرونکي مهارتونه زده کړي دي او د والدينو يا سرپرست لارښوونې سره يې 45 ساعته يا ډير موټر چلول تجربه کړي دي.

48 سلايد

د سلايد متن:

والدين کنټرول لري - هغوي بايد د لاندې ذکر شويو لپاره لاسليک وکړي او د موټر چلوونکي جواز يا د DMV لخوا ورکړل شوی آبي ډی نمبر وړاندې کړي:

- د زده کوونکي پرمټ لپاره غوښتنلیک
- د موټر چلولو لاک يا ريکارډ چې دا تصديق کړي چې ستاسو زده کوونکي لږترلږه 45 ساعته موټر چلولی دي (15 ساعته يې له لمر لوېدو څخه وروسته)
- د موټر جواز ورکولو لپاره د ښوونځي لخوا د اجازې ورکولو فورم او د ښه اکاډميکي مقام درلودلو اهميت تصديق.
- د موټر چلولو لنډمهاله شپږ مياشتي جواز فورم (TDL) چې د موټر دننه لارښوونکي لخوا ورکړل شوی وي.

د پاورپواینټ (PowerPoint) نوټونه:

دا ښه خبره ده چې په ياد وساتل شي چې والدين د جواز ورکولو لپاره د رضاييت ښکاره کولو مسؤليت په غاړه لري. والدين بايد د DMV د پرمټ تر لاسه کولو غوښتنلیک، د موټر چلوونکي زده کړې کورس کې د گڼون کولو لپاره د والدينو د اجازې فورم، د موټر چلولو 45 - ساعته لاک، او د زده کوونکي د 6 مياشتو لنډمهاله موټر چلولو جواز لاسليک کړي. کله چې ستاسو تنکي ځوان موټر چلوونکي د ټولگي او د موټر دننه لارښوونې په برياليتوب سره بشپړې کړي او د جواز اخيستنې ټول شرايط يې پوره کړي اوسې، د والدينو په اجازې سره، د موټر دننه د تعليم ښوونکي کولی شي ستاسو موټر چلوونکي ته د 6 مياشتو لپاره دموټر چلولو لنډمهاله جواز ورکړي. د موټر چلولو زده کړې ښوونځی به تاسو ته ستاسو د زده کوونکي د 6 مياشتني جواز يوه کاپي درکړي او بله کاپي به DMV ته واستوي.

49 سلايد

د سلايد متن:

د تنکي ځوانانو د جواز تر لاسه کولو پروسه

- کورنی کیدای شي د جواز د 180 ورځو په بنسټيزه موده کې دننه محکمې ته په مشخصه نيټه د حاضریدو لپاره خبرتيا تر لاسه کړي.
- له بدیلې لاری مراسم ترسره شي يا ابراً شي او جواز به د میل له لاری ولیرل شي.

د پاورپواینټ (PowerPoint) نوټونه:

DMV به 6 میاشتنتی جواز پروسس کړي او ستاسو د زده کوونکي لپاره به د ماشومانو او کورنیو اړیکو محکمې ته د 8 کلونو لپاره د اعتبار وړ جواز واستوي کوم چې ستاسو د کورنی زیب کوډ کی خدمات وړاندی کوي. د نتیجی په حیث، دا خورا مهمه ده چې DMV محکمې ته د فیزیکی یا کاغذی کاپي لیرلو لپاره سمه پته ولري.

د موټر چلولو د لنډمهاله جواز تر لاسه کولو په 6 میاشتو کې دننه، زده کوونکی او والدین/سرپرست ممکن د جواز د دایمي فیزیکی یا کاغذی کاپي تر لاسه کولو لپاره د ماشومانو/خوانانو د جواز تر لاسه کولو په مراسمو کې د گډون کولو لپاره بلنه تر لاسه کړي یا دا کاپی به په مستقیم ډول د میل له لاری والدینو/سرپرست ته واستول شي. محکمې اوس کولی شي په فیزیکی ډول مراسم ترسره کړي، له بدیلې لاری مراسم ترسره کړي، یا یې معاف/ابراً کړي.

50 سلايد

د سلايد متن:

د موقتي موټر چلوونکي جواز لپاره د مسافرینو محدودیتونه

د 18 څخه کم عمره موټر چلوونکي کولی شي د موټر چلولو موقتي جواز تر لاسه کړي او نه شي کولی چې د 21 کلونو څخه کم عمره له یو څخه زیات د غیر کورنی غړی له ځانه سره ولري.

د پاورپواینټ (PowerPoint) نوټونه:

کله چې ستاسو تنکی ځوانان خپل جواز تر لاسه کړي، آیا هغوي کولی شي چې یوازي موټر ته دننه شي او موټر وچلوي؟ نه! هغوي د موټر چلولو موقتي جواز لري. د ویرجینیا آیالت د 18 کلونو څخه کم عمر لرونکو کسانو لپاره د جواز تر لاسه کولو قوانین لري.

د ویرجینیا آیالت قانون د 18 کالو څخه کم عمر موټر چلوونکي ته اجازه ورکوي چې د لنډمهاله جواز سره په موټر کې له 21 کالو څخه کم عمر لرونکي له کورنی غیر یو مسافر ولري خو چې له یو څخه زیات نه وي، تر هغه وخته پوری چې هغوي د یو کال لپاره خپل جواز له ځانه سره ولري. مهرباني وکړئ په یاد ولرئ چې حتی یو مسافر هم پام گډوډونکی دی، او د مسافرینو د شمیر او د پېښی د احتمال ترمنځ مستقیم ارتباط یا اړیکه شتون لري.

مونږ هیله لرو چې ستاسو د کورنی قانون، "هیڅ مسافر نه لرل" وي!

51 سلايد

د سلايد متن:

د موټر چلوونکي جواز لپاره د مسافرینو محدودیتونه

سم یا ناسم؟

د ویرجینیا قانون د کورنی پرته 3 تنکي ځوانانو مسافرینو ته اجازه ورکوي چې په موټر کې د یو داسی موټر چلوونکي سره سفر وکړي چې همدا اوس 17 کلن شوي اوسی. څوک چې فکر کوي دا خبره سمه ده، مهرباني وکړئ خپل لاس پورته کړی.

د پاورپواینټ (PowerPoint) نوټونه:

سم یا ناسم: د ویرجینیا قانون د کورنی پرته 3 تنکي ځوانانو مسافرینو ته اجازه ورکوي چې په موټر کې د یو داسی موټر چلوونکي سره سفر وکړي چې همدا اوس 17 کلن شوي اوسی.

52 سلايد

د سلايد متن:

ناسم!

- باید د یو کال لپاره یی خپل موقتي جواز درلودلی وي (لږ تر لږه 17 کاله او 3 میاشتی عمر ولري)
- د لومړني کال وروسته، مونږ ممکن د 21 کلونو څخه کم عمر لرونکی دري د کورنی پرته مسافر/سپرلی ولرو:

- کله چې د ښوونځي فعاليت ته او ورځه بېرته راتگ په وخت کې موټر چلوي.
- کله چې په مخکنۍ څوکۍ کې 21 کلن يا د زيات عمر جواز لرونکی موټر چلونکی ناست وي.
- په بېرني حالتونو کې.

د خپل تنکي خون موټر چلونکی لپاره د "هيڅ مسافر نه لرلو" قانون خپلول په پام کې ونيسئ!

د پاورپواینټ (PowerPoint) نوټونه:

دا خبره ناسمه ده! ستاسو تنکی ځوان بايد لږ تر لږه 17 کاله او 3 مياشتې عمر ولري ترڅو له يو څخه ډير مسافر له ځانه سره ولري او د پوره يو کال لپاره يې خپل جواز درلودلی وي. د موټر چلولو د لومړي کال وروسته، د ویرجینیا قانون ځوان موټر چلونکي ته اجازه ورکوي چې په لاندې حالتونو کې له ځانه سره د 21 کلونو څخه کم درې د کورنۍ پرته مسافر ولري:

- کله چې د ښوونځي فعاليت ته د تگ او بېرته راتگ لپاره موټر چلوي،
- کله چې 21 کلن او تر هغې ډير عمر لرونکی جواز لرونکی کس په مخکینۍ څوکۍ کې ناست وي، او
- په بېرني حالتونو کې.

دا د د مسافرينو لپاره د ویرجینیا قانون دی، مگر دا ممکن غوره عمل نه وي. مونږ اميد لرو چې تاسو به د خپلې کورنۍ لپاره د "هيڅ مسافر نه لرلو" قانون خپل کړئ!

53 سلايد

د سلايد متن:

د همخولي ملگري اثر/اغيزه

خلک په ستره کچه د خپلو همخولو ملگرو لخوا اغيزمن کيږي، او هغوي په ټوله کې يو بل اغيزمن کوي:

- د همخولو ملگرو فشار
- نمونه يی چلند
- په دغه ډول چلند کې د ښکيل کيدو لپاره د فرصتونو رامینځته کول

د پاورپواینټ (PowerPoint) نوټونه:

ولی د مسافرينو لپاره محدوديتونه شتون لري؟ مونږ ټول په ستره کچه د خپلو همخولو ملگرو لخوا اغيزمن کيږو. هرڅوک غواړي داسې احساس ولري چې هغوي منل شوي دي او د گروپ برخه دي. د ملگرو نظرونو او اړيکو ته د تنکیو ځوانانو لخوا زيات ارزښت ورکول کيږي او ممکن ستاسو د زده کوونکي په پریکړه باندې په مثبت يا منفي ډول اغيزه ولري. د بيلگې په توگه، که ستاسو د تنکی ځوان د ملگرو د ډلې څخه ځینې غړي سيټ بيلټونه واغوندي، هغوي ټول به سيټ بيلټونه واغوندي. که چېرته د هغوي د همخولو ملگرو ډله په سرکونو باندې د ريس سره علاقه لري، ستاسو ماشوم هم ممکن په خطر کې وي او په دې ډول چلند کې ښکيل وي.

54 سلايد - ويډيو: د تنکی ځوانانو د موټر چلولو محدوديتونه: مسافرين

د سلايد متن:

د تنکی ځوانانو د موټر چلولو محدوديتونه: مسافرين

د ويډيو متن/ليک:

- د نوي تنکی ځوان موټر چلونکي لپاره، د موټر چلولو خوندي عادتونه د تجربې، تمرین، او د حکومت د جواز اخيستلو قوانينو په پلي کولو سره تر لاسه کيږي. په سرعت سره موټر چلول، د الکول او نشه يي توکو تر اغيزې لاندې موټر چلول، د سيټ بيلټ نه اغوستل او د موټر چلولو پر مهال متن يا پيغامونه ليردول ټول خورا خطرناک او د قانون خلاف عملونه دي.

مگر يو بل پام گډوډونکی عمل شتون لري چې خورا خطرناک دی او ډير مشهور هم نه دی. تنکي ځوان مسافرين.

ځيرني په ډاگه کوي چې د تنکي ځوانانو په موټر کې د مسافرينو شمير د ترافيکي پيښې يا ټکر چانس زياتوي. د (Triple A) بيبي شرکت ځيرني ښکاره کړی ده چې په موټر کې يو مسافر د مړينې خطر 44% سلنه ډيروي. يو بل مسافر اضافه کړی او دا خطر دوه چنده کيږي. يو بل اضافه کړی او دا څلور چنده کيږي. دا خطرناکه کچه دي او ډيری والدینو ته يې په اړه معلومات نشته. د ویرجینیا د موټر چلونکي د جواز تر لاسه کولو قانون د يو تنکی ځوان موټر چلونکی لپاره د مسافرينو شمير محدودوي چې هغه يې د موټر چلولو په لومړي کال کې له ځانه سره وړلی شي.

د ویرجینیا قانون د 21 کلونو څخه کم عمر لرونکي له يو څخه زيات د غير کورنۍ مسافر سره موټر چلول منع کوي تر هغه پورې چې د تنکی ځوان په موقتي جواز باندې يو کال نه وي تير شوی. د لومړي کال وروسته، موقتي جواز لرونکی کولی شي تر دريو

پوري غير كورنى مسافرينو سره موټر وچلوي چې عمر يې د 21 كلونو څخه كم وي او كله چې: 1.) تنكى ځوان د ښوونځي لخوا سپانسر شوي فعاليت ته د تگ او بيرته راتگ لپاره موټر چلوي يا 2.) يو جواز لرونكى موټر چلونكى چې لږترلږه 21 كلن وي او د موټر چلونكي تر څنگ څوكى كى ناست وي، يا 3.) په بيرني حالت كې.

والدينو: قانون پلي يا وضع كړئ. خپل تنكى ځوانان وهڅوئ چې د مسافرينو د محدوديت قوانينو ته غاړه كيردي او هغوي په دې خبره پوه كړي چې د اضافي تنكي مسافرينو سره موټر چلول هغوي د مرگ ژوبلى يا وژونكي ترافيكى پيښى سره مخ كوي.

زه Travis Tucker يم، او له تاسو څخه پوښتنه كوم: آيا دا كار په ځان د خطر منلو ارزښت لري؟

55 سلايد

د سلايد متن:

د "هيڅ مسافر نه لرل" قانون پلي كړئ.

د پاورپواينټ (PowerPoint) نوټونه:

د مسافرينو پرته د موټر چلولو په پرتله، د 16 يا 17 كلن موټر چلونكي د مړيني خطر په هر مايل موټر چلولو سره: --44% سلنه زياتيري كله چې د 21 څخه كم عمر لرونكي 1 مسافر ليردوي --دوه چنده زياتيري كله چې له 21 څخه كم عمر لرونكى دوه مسافرين ليردوي --څلور چنده زياتيري كله چې د 21 كالمو څخه كم عمر لرونكي درې يا ډير مسافرين ليردوي --62% سلنه كميري كله چې په موټر كى 35 كلن يا زيات عمر لرونكى مسافر موجود وي. ښه خبر دا دى چې والدين كولى شي چې د خپلو تنكى موټر چلونكو لپاره د هيڅ مسافر نه پاليسى په رامنځ ته كولو سره خپل تنكي ځوانان خوندي وساتي.

56 سلايد

د سلايد متن:

د كرفيو/گرځېنډيز محدوديتونه: سم يا ناسم؟

• د 18 كلونو څخه كم عمره موټر چلونكو لپاره كرفيو/گرځېنډيز د نيمې شپې 12:00 بجو څخه د سهار تر 4 بجو پوري دى. څوك چې فكر كوي دا خبره سمه ده، مهربانى وكړئ خپل لاس پورته كړئ.

د پاورپواينټ (PowerPoint) نوټونه:

څوك چې فكر كوي دا خبره سمه ده، مهربانى وكړئ خپل لاس پورته كړئ. په ويرجينيا كې، د 18 كلونو څخه كم عمر موټر چلونكو لپاره كرفيو/گرځېنډيز د نيمې شپې 12:00 بجو څخه د سهار تر 4 بجو پوري دى.

57 سلايد

د سلايد متن:

سم!

د 18 كلونو څخه كم عمر لرونكي موټر چلونكي نشي كولى د نيمې شپې 12:00 بجو څخه د سهار تر 4 بجو پوري موټر وچلوي. • په اسنتنا كى شامل دي:

- دندي ته يا د ښوونځي لخوا سپانسر شوي فعاليت ته تگ راتگ كول.
- هغه فعاليت ته تگ راتگ كول چې د يو بالغ كس لخوا يى نظارت تر سره كيږي او د مدني، مذهبي يا عامه سازمان لخوا سپانسر شوي وي.
- كله چې ورسره والدين يا بل بالغ كس شتون ولري.
- كله چې د رضاكار اور وژونكي يا د ژغورنې ډلې غړي په توگه بيرني حالت ته غبرگون ښكاره كوي.
- په بيرني حالت كى.

د پاورپواينټ (PowerPoint) نوټونه:

دا خواب سم دی! په ډیری حالتونو کې، د ویرجینیا قانون د 18 کلونو څخه کم عمر لرونکو موټر چلوونکو ته اجازه نه ورکوي چې د موټر پرمټ یا د موټر چلوونکي جواز سره د نیمې شپې 12:00 بجو څخه د سهار تر 4 بجو پورې موټر وچلوي، په حقیقت کې، شمیرنی یا ارکام بنسټي چې د تنکی ځوانانو لپاره د ماښام له 7 بجو وروسته موټر چلولو خطرناک دي.

د کرفیو یا گرځندیز قوانین د کاونټي له مخې توپیر لرلی شي.

58 سلايد

د سلايد متن:

د شپې لخوا موټر چلولو

د پاورپواینټ (PowerPoint) نوټونه:

ډیر احتمال لري چې د هر عمر موټر چلوونکو سره وژونکي پېښي د شپې لخوا رامنځ ته شي، مگر تر ټولو لوړ خطر د تنکي ځوانانو لپاره دی. په ټیټه کچه لید یا د چاپیریال ښکاره کیدل او سټریا په دې پېښو کې ونډه لري یا رول لوبوي. والدین باید دا ډاډ رامنځ ته کړي چې د هغوي ماشوم په ټیټ یا کم لید چاپیریال کې د لارښوونې سره د موټر چلولو لپاره د ډاډ وړ تمرین ترلاسه کوي. والدینو باید د ښوونځي وروسته او د اونی پائ فعالیتونه هم له نږدې څخه وڅاری او د شپې لخوا په موټر چلولو بندیز ولگوي.

59 سلايد

د سلايد متن:

څلورمه موضوع:

پام کې نیولو لپاره نور څیزونه: سټریا، حلل یا پام گډوډنکی کارونه یا الکول، سرعت او د موټر انتخاب

د پاورپواینټ (PowerPoint) نوټونه:

کله چې تنکی ځوانان د موټر چلولو تجربه ترلاسه کولو په حال کې وي، راځی چې د یو څو نورو څیزونو په اړه وغږیږي چې والدین او تنکی ځوانان یې باید په پام کې ونیسي

60 سلايد

د سلايد متن:

تنکی ځوانان او سټریا

- تنکي ځوانان لږ تر لږه 9 ساعته خوب ته اړتیا لري.
- په 50% ترافیکي پېښو کې د 25 کالونو څخه کم عمره موټر چلوونکي ښکېل دي چې د بی خوبی له امله رامینځته کیږي.

د پاورپواینټ (PowerPoint) نوټونه:

خپل لاس پورته کړئ که تاسو تیره شپه لږ تر لږه 8 ساعته ویده شوي یاست. آیا تاسو پوهیږئ چې تنکی ځوانان هر ه شپه شاوخوا 9 ساعته خوب ته اړتیا لري، مگر په اوسط ډول یوازې 7 ساعته خوب کوي؟ ځوان موټر چلوونکي د بی خوبی په حالت کې د موټر چلولو تر ټولو لوی خطر سره مخ دي، کوم چې هر کال د زرگونو ترافیکي پېښو لامل کیږي. ځوانان هغه وخت ډیر سټري او د خطر سره مخ وي کله چې سهار وخته یا د شپې ناوخته موټر چلوي. د دی ډاډ رامنځ ته کړئ چې ستاسو زده کوونکی د سټیرینګ یا څرخ شاتنه د کینیناسټلو وړاندې په بشپړ ډول آرام کړئ اوسی. تنکي ځوان موټر چلوونکي یوازې د ټولو موټر چلوونکو د مجموعی څخه 14% سلنه تشکیلوي مگر په 50% سلنه پېښو کې ښکېل دي چې د بی خوبی په حالت کې د موټر چلولو له امله رامینځته کیږي.

61 سلايد

د سلايد متن:

تنکي ځوانان او سټریا (دوام مومی)

د 24 ساعتونو لپاره ویش پاتی کیدل داسی وي لکه چې په وینې کې د الکولو غلظت 0.10 وي.

د پاورپواینټ (PowerPoint) نوټونه:

بی خوبی موټر چلوونکي کم تمرکز کوونکی جوړوي، د غبرگون ښودلو وخت ورو کوي، او د ښی پریکړې کولو لپاره د موټر چلوونکي وړتیا اغیزمه کوي. د سټریا پر مهال موټر چلولو د نشي پر مهال د موټر چلولو سره پرتله شوي دی. د 24 ساعتونو لپاره ویش پاتی کیدل د دی لامل کیږي چې ماغزه په هم هغه کچه فعالیت وکړي کله چې ماغزه په قانوني توګه د نشه یی توکو له امله اغیزمن شوي وي.

له بده مرغه، تنکی خوانان داسې مهال وپشونه لري چې هغوي د خوب څخه محرومي. په انځور کې پوهلو سره: د عالي ښوونځي يو عادي زده کوونکی د سهار په 6:00 بجو ښوونځي ته تگ لپاره پورته کيږي؛ ښوونځي ته ځي او له ښوونځي وروسته فعاليتونو کې گډون کوي؛ کور ته راځي، د ماښام ډوډۍ خوري، د شپې په نهو بجو د ملگري کور ته ځي؛ او بيا نيمه شپه کور ته بيرته راځي. دا زده کوونکی د 18 ساعتونو څخه راپدېخوا وپېښ دی؛ او که چېرته دا زده کوونکی موټر وچلوي، دا زده کوونکی يو ضعيف موټر چلونکی دی.

62 سلايد

د سلايد متن:

ټول پام گډوډونکی کارونه محدود کړئ!

د گډوډ پام حالت کې موټر چلول د ټکر خطر زياتوي. نوي نابده تنکی خوان موټر چلوونکي:

- 8 برابره زيات احتمال لري چې د موټر چلولو پر مهال ټکر وکړي کله چې تليفون کاروي.
- 7 يا 8 برابره زيات احتمال لري چې ټکر وکړي کله چې تليفون يا کوم بل څيز ته د لاسرسی موندلو څخه کوي.
- تقريبا 4 برابره زيات احتمال لري چې د موټر چلولو په وخت کې د پيغام يا متن ليردلو له امله ټکر وکړي.
- 3 برابره زيات احتمال لري چې د موټر چلولو په وخت کې د خواړو خوړلو له امله ټکر وکړي.

[NIH او VA تخنیکي ترانسپورت انسټيټيوټ]

د پاورپواینټ (PowerPoint) نوټونه:

په گډوډ پام سره موټر چلول په ترافیکي پېښو کې تر ټولو ستر رول لوبونکی دی. هر هغه څه چې ستاسو پام د موټر چلولو له دندې څخه بل لور ته اړوي، گډوډونکی عمل گڼل کيږي. که تاسو د گډوډ پام سره موټر چلونکی یاست، ستاسو د ترافیکي پېښې خطر به د نه پام گډوډونکی موټر چلونکي په پرتله څلورو څخه تر اته برابره پورې زياتيږي.

زده کوونکو: په راتلونکو 10 ثانيو کې، د موټر چلولو پنځه پام گډوډونکی کارونه لیست کړئ. آیا تاسو په مچ گزار کول شامل کړی دي؟ رايډو فريکوانس بدلون؟ د مسافرينو سره خبرې کول؟

63 سلايد

د سلايد متن:

په ويرجينيا کې د گرځنده تليفون کارولو قانون: سم يا ناسم؟

څوک چې فکر کوي دا خبره سمه ده، مهرباني وکړئ خپل لاس پورته کړئ.

د 18 کلونو څخه کم عمره تنکي خوان موټر چلوونکي کولای شي گرځنده تليفون وکاروي مگر د موټر چلولو پر مهال پيغام/مسیج نشي ليردولی.

د پاورپواینټ (PowerPoint) نوټونه:

څوک چې فکر کوي دا خبره سمه ده، مهرباني وکړئ خپل لاس پورته کړئ. د 18 کلونو څخه کم عمره تنکي خوان موټر چلوونکي کولای شي گرځنده تليفون وکاروي مگر د موټر چلولو پر مهال پيغام/مسیج نشي ليردولی.

64 سلايد

د سلايد متن:

ناسم! که چېرته عمر د 18 کلنې څخه کم وي

- هيڅ گرځنده تليفونونه بايد ونه کارول شي
- هيڅ بي سيم (بی تاره) وسايل بايد ونه کارول شي (حتی په لاس کې د نيولو پرته)

د موټر چلولو پر مهال!

دا د ټولو موټر چلوونکو لپاره غيرقانوني عمل دي چې د موټر چلولو پر مهال پيغامونه ليردول وکاروي.

دا د هر يو کس لپاره غيرقانوني عمل دی چې د موټر چلولو پر مهال گرځنده تليفون په لاس کې ونيسي: د لومړی ځل سرغړونی لپاره \$125 ډالره جرمانه او د تکراری سرغړونی لپاره \$250 ډالره جرمانه.

د پاورپواینټ (PowerPoint) نوټونه:

دا خبره ناسمه ده! اوس په ویرجینیا کې د هر یو کس لپاره د موټر چلولو پرمهال په لاس کې ګرځنده تلیفون نیول یا پیغام لیردول غیر قانونی عمل دی. که چیرته ستاسو عمر د 18 کلنۍ څخه کم وي، تاسو به حتی بی سیمه یا وایرلس وسیلې هم ونه شئ کارولئ. که چیرته یو تنکی ځوان موټر چلونکی د ویرجینیا د ګرځنده تلیفون قانون څخه سرغړونه وکړي، هغوي به د ناورټیا 3 پوانټونه تر لاسه کړي او جریمه به ورکوي. په دوهم ځل محکوم کیدل به د محکمې لخوا د شپږو میاشتو لپاره د تنکی ځوان د موټر چلولو امتیازات د ځنډولو پایله ولري. برسېره پر دې، هغه موټر چلونکي چې عمر یې د 20 کلونو څخه کم وي او د ناورټیا (ډیمیرټ) پوانټونه تر لاسه کړي، اړ کېږي چې د موټر چلونکي د اصلاح کولو کلینیک کې ګډون وکړي او نشي کولی په آنلاین ډول د موټر چلونکي د بڼه کولو کورس واخلي.

د ګرځنده تلیفون قانون څخه د لومړي سرغړونې لپاره \$125 او د تکراری سرغړونو لپاره \$250 ډالره جریمه ده.

غټه ګوته پورته ونیسئ که تاسو فکر کوئ چې د تنکی ځوان موټر چلونکي د ګرځنده تلیفون سرغړونه به ستاسو د کورنۍ د موټر په بيمه اغیزه ولري؟

65 سلايد

د سلايد متن:

د ټيکنالوژۍ تر اغيزې لاندې موټر مه چلوئ!
د پيغامونو ليردول د ټکر خطر دوه برابره زياتوي!

د پاورپواینټ (PowerPoint) نوټونه:

د موټر چلولو په وخت کې د پيغامونو ليردول د پيښې يا نږدې پيښې سره د مخ کيدو خطر دوه برابره زيات کړی دی او په اوسط ډول د موټر چلونکي لپاره د سړک څخه د 23 ثانيو لپاره د سترګو اړولو پایله لري. هغه فعالیتونه چې په تلیفون د خبرې کولو په وخت کې ترسره کېږي، لکه تلیفون ته لاسرسی موندل، په تلیفون کې شمیره پلټل، او شمیرې ته زنگ وهل، د پيښې خطر درې برابره زياتوي.

66 سلايد

د سلايد متن:

په يو وخت کې زيات کارونه تر سره کول يو افسانه ده

- ماغزه نشي کولی په يو وخت کې زيات کارونه تر سره کړي.
- پرځای يې، تاسو خپل پام/فکر تقسيموئ، ځکه چې ډيری کارونه د دماغو هم هغه يوه برخه کاروي.

د پاورپواینټ (PowerPoint) نوټونه:

آيا تاسو کولی شئ په تلیفون خبرې وکړئ او په عين وخت کې برينډناليک وليکئ؟ په بڼه توګه نشئ کولی، ځکه چې ستاسو دماغ به د کارونو تر مينځ خپل پام/فکر تقسيم کړي، په يو کار به تمرکز وکړي او بيا په بل. که تاسو فکر کوئ چې تاسو په يو وخت کې د ډيرو څيزونو په تر سره کولو کې بڼه یاست، يو ځل بيا فکر وکړئ. په يو وخت کې زيات کارونه تر سره کول يو افسانه ده ستاسو دماغ دا کار نشي تر سره کولی. کله چې تاسو له يو کار څخه بل کار طرف ته متوجه کېږئ، تاسو خپل پام/فکر د ډيرو کارونو تر منځ تقسيموئ. تاسو نشئ کولی په عين يا ورته وخت کې په تلیفون خبرې وکړئ او يو بڼه برينډناليک وليکئ.

67 سلايد

د سلايد متن:

د موټر چلولو پر مهال بايد پيغامونه/متن ونه ليردول شي!

د موټر چلولو په وخت کې پيغامونه ليردولو يو غير قانونی عمل دی. خپلو تنکی ځوانانو ته ووايست چې د موټر چلولو پرمهال ګرځنده تلیفونونه له خانه ليری کړي.

د موټر چلولو پر مهال په خپل ګرځنده تلیفون کې د "Do Not Disturb" يعنی تنګول مه کوي" سيستم فعاله کړئ.

د پاورپواینټ (PowerPoint) نوټونه:

والدينو: مهرباني وکړئ د موټر چلولو په وخت کې د پيغامونو کارولو لپاره د صفر زغم پاليسي خپله کړئ. خپلو تنکی ځوانانو ته ووايست چې د موټر چلولو پر مهال خپل تلیفون بند کړي يا د "Do Not Disturb" يعنی تنګول مه کوي" حالت فعاله کړئ.

68 سلايد

د سلايد متن:

والدينو: د "هيڅ ګرځنده تليفون/ متن نه کارولو" قانون پلي کړی
39% تنکي ځوانان منی چی د موټر چلولو پر مهال د متن/پیغام لیردولو عمل تر سره کوي

د پاورپوینت (PowerPoint) نوټونه:

آیا تاسو پوهیږئ چې ډیری موټر چلوونکي د ترافیکی پېښی وروسته سمدلاسه دا خبره کوي: "ما تاسو ونه لیدلي." دا چی هغوی تاسو ونه لیدلي، دلیل یی دا ده چی هغوي ممکن د ګډوډ پام سره موټر چلوو!

د ناروغيو کنټرول مرکز لخوا د ځوانانو د خطری چلند په سروې کې، 39% سلنه تنکي ځوانانو دا منلی ده چی هغوي د موټر چلولو په وخت کی تليفوني پیغام لیکل کاروي، او د موټر چلولو پر مهال تليفوني متن یا پیغام لیکل له بده مرغه د عمر سره وده مومي. دا په حقیقت د ټولو موټر چلوونکو لپاره ویره وونکی راکام/شمیر دي! د والدينو په توګه، دا ممکن د کورنی تړولو مهم قاعده یا قانون وي چی تاسو یی پلي کوئ.

69 سلايد

د سلايد متن:

د تنکي ځوان د ګرځنده تليفون په کارونی باندی تر ټولو زیاته اغیزه څوک لري؟

- د 3/2 څخه زیاتو تنکي ځوانانو ویلي چی د ګرځنده تليفون کارولو په اړه د هغوي د والدينو نظرونه هغوي لپاره اړین دي.
- والدين باید د تنکي ځوانانو په چلند باندی خپل اثر یا اغیزه درک کړي او په خوندي ډول د موټر چلولو چلند وهڅوي او ننداره کړي.

د پاورپوینت (PowerPoint) نوټونه:

د تنکي ځوانانو د ګرځنده تليفون کارونی په چلند باندی د والدينو اثر یا اغیزه د نورو ټولو اغیزو په پرتله پیاوړی او اوږدمهاله ده، او تنکي ځوانان لویانو یا مشرانو ته په کتو سره زده کړه تر سره کوي. نو، والدينو: مهرباني وکړئ د ننداره کولو سره په خوندي ډول د موټر چلولو چلند وهڅوئ.

70 سلايد - ويديو: د موټر چلولو په وخت کی د پیغام لیکلو یا لیردولو خطرونه

د سلايد متن:

د موټر چلولو په وخت کی د پیغام لیکلو یا لیردولو خطرونه

د ويديو متن/لیک:

Liz Marks: همدا اوس ما ته یاد دي چی په کور کی یوازی ناست ووم او ځان سره می فکر کوو چی... زه هیڅوک نه لرم. لکه زما ملګرو په لومړي سر کی زما لپاره شتون یا وخت درلود، مګر څه موده وروسته، هیڅوک نه وو.
Betty (د Liz مور): ما د هغی د فیسبوک پاڼه وکتله او هغی هلته داسی وویلی وو: "آیا څوک مهربانی کولی شي چی نن ورځ زما سره وخت تیر کړي؟ زه هیڅ ملګری نه لرم."

Liz: د موټر د ترافیکی پېښی څخه دمخه، هغه څیزونه چی ما په عالی بنوونځی کی د خپلو ملګرو سره تر سره کول، د عالی بنوونځی لوبو ته تلل او هر څه او هر چا کولی شو چی میلی ته لار شي، بالینګ یا (ټوپ اچونی) ته لار شي. زه یو ښه زده کوونکی وم. زه یو رول ماډل وم. زه په عالی بنوونځی کی لکه د یوی مشهوری نجلی په څیر وم. نو ما به ماډلینګ کاوه.
Betty (د Liz مور): مخکی له دي چی Liz موټر چلول پیل کړي، د هغی لپاره د والدی په توګه زما اصلي اندیښنه د ځوانی عادي څیزونه وو، تاسو څو پوهیږئ، لکه نشه یی توکي او الکول او تاسو څو پوهیږئ چی خوندي پاتی کیدل او د سم ډول ماشومانو تر څنګ وخت تیرول او د هغی درجي یا نمری لوري ساتل. ما فکر نه کاوه چی لیز د خپل ګرځنده تليفون سره علاقه درلوده. زه په دی نه پوهیدم چی هغی د خپل تليفون سره چی څومره مینه کولی شوه، هغی درلوده.

Liz: ما خپل ګرځنده تليفون هره ثانیه، هره دقیقه، هر ساعت کاروو. لکه، که ما سره به تليفون نه وو، زه به وارخطا کیدم، ځکه چی ما به د خپلو ملګرو سره اړیکه نشوه نیولی، د هیچ چا سره به می اړیکه نشوه نیولی، د ټولنیزو رسنیو سره یا د هیڅ څه سره به نشوم وصل کیدی. لکه، که ما سره به خپل ګرځنده تليفون نه وو، ما به د یوازی ټوب احساس درلود.

Betty (د Liz مور): ما به له هغی هر وخت پوښتل، "Liz، آیا ته د موټر چلولو په وخت کی پیغامونه لیردوي؟" او هغی به وویل، "نه، موری. زه قسم کوم، نه یی کوم. اندیښنه مه کوه. زه خپل تليفون نه کاروم کله چی زه د سټیرینګ شاته یم.

Liz: ما د موټر چلولو پر مهال د پیغام لیکلو خبرداری له پامه وغورځوو، ځکه چی هر یو کس دا عمل تر سره کوو. نو ما دا ډول فکر وکړ چی دا سم کار وو. ما فکر کاوه چی زه نه ماته خورونکی وم. مګر، ښکاره ده، ما په بشپړه توګه غلط فکر کوو،

Betty (د Liz مور): ما د دندې لپاره چمتوالی نیوه او، بیا 12 ساعته وروسته، زه په ICU (عاجله خونه) کې يم، خپلې لور ته گورم چې گنجی شوي ده او د بدن دننه او بهر یی تیوبونه تیر شوي دي، او دا یوازې د احمقانه پیغام لیردولو یا لیکلو پر سر فشار راوړونکی ویجاړی دی.

[هغه پیغام چې Liz د پېښې دمخه لوستلو، د هغې د مور لخوا وو.]

Liz: د موټر د پېښې وروسته اوس زما د ژوند حالت یو داسی حقیقت دی چې زه اوس په یوه سترگه ړنده يم. زه بوی نشم حس کولی. زه په ډیره سمه توگه نشم اوریدلی ځکه چې یو هډوکۍ په مینځ مات شوی وو او زما د غوړ پرده یی ضررې کړې وه. زه اوبنکې نشم جوړولی ځکه چې زما د اوبنکو دواړه نلونه خراب شوي دي. او زه نشم کولی په طبیعي ډول ویده شم. زه د خوب کولو لپاره درمل خورم. د ترافیکې پېښې وروسته زما د ژوند تر ټولو سخته برخه اوس دا حقیقت دی چې زه یوازې وم. ټول په کالج / پوهنتون کې وو. ما موټر نه شو چلولی، کالج ته نه شوم تللی. په پیل کې، زما ملگرو زما لپاره شتون درلود، مگر یو څه ځنډ وروسته، هغوي شتون نه درلود. هغوي زما څخه سترې/تنگ شوي وو. هغوي زما د ټولو ستونزو څخه سترې شوي وو.

Betty (د Liz مور): هیڅ کله هم زره ته نږدی خپلو ته زنگ مه وهی کله چې تاسو پوهیږئ چې هغوي موټر چلوي. دا کار د هغوي ژوند تل لپاره بدلولی شي.

Liz: که چیرته تاسو یو پیغام تر لاسه کړئ، مه یی گورئ. ارزښت یی نه لري.

71 سلايد

الکول، نشه یي توکي او موټر چلول
الکول څښل او موټر چلول په هر عمر کې غیرقانوني عمل دي، دا په ځانگړې توگه د هغو تنکیو ځوانانو لپاره یو خطرناک عمل دي چې د موټر چلولو تجربه نه لري.

د پاورپواینټ (PowerPoint) نوټونه:

والدینو: تاسو باید په کم عمری کې د الکول څښلو په اړه اندیښمن اوسې. څیړنی داسی په ډاگه کوي چې الکول د ماغزو تنکي وده موندونکی حجری زیانمنوي او د تنکی ځوانانو ماغزه د هغوي د بالغ هم منصب ملگرو په پرتله الکولی زهرجن توکو ته زیات اغیزه منونکی دي. یوه تجربه چې په کوم کې د مورک د دماغو حجرې د الکول تر اغیزی لاندی راورل شوي وي، دا یی وښودل چې الکول د ځینې بریښنايي سگنالونو فعالیت بندوي. کله چې الکول ورڅخه لیرې کړل شول، د بالغ کس حجرې بیرته روغی شوي بل خوا د تنکی ځوان حجرې "معلولی" پاتي شوي.

72 سلايد

د سلايد متن:

سم یا ناسم؟

یو ملگری چې یوازې "یو ځل یی څښلی" وي، د موټر چلوونکی په توگه خوندي انتخاب دی.
مهرباني وکړئ خپل لاس پورته کړئ که تاسو باور لرئ چې دا خبره سمه ده:

د پاورپواینټ (PowerPoint) نوټونه:

مهرباني وکړئ خپل لاس پورته کړئ که تاسو باور لرئ چې دا خبره سمه ده: یو ملگری چې یوازې "یو ځل یی څښلی" وي، د موټر چلوونکی په توگه خوندي انتخاب دی.

73 سلايد

د سلايد متن:

ناسم!

الکول سمدلاسه د عکس العمل ښودلو وخت ورو کوي او قضاوت کول کمزورئ کوي.
د موټر چلولو لپاره تر ټولو غوره انتخاب هغه کس دی چې هیڅ الکولي مشروبات یی نه وی څښلی.

د پاورپواینټ (PowerPoint) نوټونه:

الکول د عکس العمل وخت ورو کوي او قضاوت او همغږي خرابوي، کوم چې ټول هغه مهارتونه دي چې په خوندي ډول د موټر چلولو لپاره اړین دي. هر څومره چې الکول زیات وڅښل شي، نو هم په هغه اندازه خرابی زیات لري. قانوني حدود د اندازی څخه ټیټه کچه نه تعریفوي کوم چې د موټر چلولو یا په کوم بل فعالیت کې د ښکېل کیدو لپاره خوندي وي. د الکول د کارولو له امله نیمگرتیا یا ناتوانی د قانوني حد څخه په ډیره ټیټه کچه کې پیل کیږي. په ویرجینیا کې، د 21 کلونو څخه کم عمره ځوانانو لپاره په وینه کې د الکولو د اثر قانوني حد 0.02 درجی دی. دا د وینې د الکولو اوسط کچه ده چې په نورمال ډول په بدن کې رامنځ ته کیږي، نو په ویرجینیا کې د 21 کلونو څخه کم عمره موټر چلونکو لپاره د الکولو څښلو قانوني حد صفر الکولي مشروبات څښل دي.

74 سلايد

د سلايد متن:

د ځوانانو د الكول كارولو په اړه حقيقت
د عالي ښوونځي %14 سلنه زده كوونكي راپور وركوي چې يو يا څو ځله يې په موټر كې د داسې موټر چلوونكي سره سفر كړئ
دي چې شراب يې څښلي وي.
[د CDC لخوا د ځوانانو د خطري چلند د څارنې پروگرام]

د پاورپوینت (PowerPoint) نوټونه:

دا يوازې موټر چلوونكي نه دي چې د الكول څښلو له امله د خطر سره مخ دي. په ملي كچه دى تر سره شوي سروې كې، د عالي ښوونځي د څلورو څخه يو زده كوونكي داسې راپور وركړئ دي چې په تير يو مياشت كې يې د داسې موټر چلوونكي سره سفر كړئ دي چې الكول (شراب) يې څښلي وو.

په ویرجینیا کې، د 15 څخه تر 19 کلونو ځوانانو دریمه برخه چې د موټر په تکر کې مړه شوي وو، مسافرین وو، نو که تاسو د داسې کوم موټر چلوونکي سره سپاره یاست یا سفر کوئ چې الكول یې څښلی وي یا نشه یې توکي کاروي، تاسو خپل ژوند په جدي خطر کې اچوي.

د دې سروې پایلې والدينو لپاره دا يادونه كوي چې بايد تل په دې خبر وي چې تنكي ځوانان يې له چا سره دي. خپلو ماشومانو سره اړيكي ښي كړئ نو په هغه حالت كې چې بايد ستاسو تنكي ځوان دا انتخاب وكړي چې آيا د الكول تر اغيزې لاندې موټر چلوونكي سره په موټر كې سفر وكړي او كه د سپرلي لپاره كور ته زنگ ووهي، هغوي به تاسو ته زنگ وهل غوره وگنږي.

دا هم اړينه ده چې والدين خپل تنكي ځوان درك كړي او وستايي كله چې هغوي ښه قضاوت كوي او هوښياري پريكړي تر سره كوي.

75 سلايد

د سلايد متن:

الكول څوك اكمالوي؟

د كم عمره ځوانانو د الكول څښلو محفلونو كوربه توب كول يو جرم دى

د پاورپوینت (PowerPoint) نوټونه:

په ویرجینیا کې د تنکي ځوانانو الكول څښل د قانون خلاف عمل دی.

تنكي ځوانانو: الكول او نشه يې توکي غيرقانوني دي، ستاسو د غبرگون ښکاره کولو وخت ورو کوي، او واقعيت تحريفوي. په متضاد ډول، پداسې حال کې چې تاسو ناتوانه کوي، الكول ممکن تاسو ته دا فکر در کړي چې ښايي تاسو يو ښه موټر چلوونکی یاست. د دې ناوړه ترکیب/يوځای والی څخه ډډه وکړئ. د موټر چلولو په وخت کې الكول مه څښئ.

والدينو: آيا تاسو پوهيږئ چې تنكي ځوانان له كوم ځای څخه الكول تر لاسه كوي؟ ښه، د ملگرو او خویندو او ورونو سربيره، څيړني په ډاگه كوي چې په ټولنه كې د كم عمره ځوانانو لپاره په بنسټيزه توگه د الكولو اكمال كوونكي خپله والدين دي. مهرباني وكړئ د خپلو ځوانانو او ځانونو لپاره د احتمالي پايلو په اړه په احتياط سره فكر وكړئ او په ټولنه كې د نورو والدينو سره د توقعاتو په اړه اړيني خبرې اترې تر سره كړئ. څيړنو ښودلې ده چې د الكول كارولو په ارتباط د بالغ كس لخوا د نظارت كولو سيستم كوم چې د زيان كمولو په موخه وي، د تنكي ځوانانو لپاره په لوړه كچه د الكول زيانمنی پایلی لري!

76 سلايد

د سلايد متن:

د صفر زغم قوانين

- د 21 کلونو څخه په کم عمر کې، د الكول اخیستل، درلودل، یا کارول غیرقانوني عمل دی.
- که چیرته کوم کس محکوم شي، محکمه به یې د موټر چلولو امتیازات د یو کال لپاره وځنډوي، د \$500 ډالرو لازمي جریمه به ورکوي یا لږ تر لږه 50 ساعته به د ټولنی خدمت تر سره کوي.

د پاورپوینت (PowerPoint) نوټونه:

ویرجینیا آیالت د هغو کسانو لپاره د صفر زغم قانون لري چې عمر ونه يې د 21 کلونو څخه کم وي او د الکولو نشي په حالت کې موټر چلوي، دا پدې معنی چې که چیرته تاسو په غیرقانوني توګه د الکول څښلو وروسته د موټر چلولو په جرم محکوم شوی، په جزا کې تر یو کال پورې د موټر چلولو امتیاز له لاسه ورکول او لږترلږه \$500 جبري جریمه، یا 50 ساعته د ټولني خدمات شامل دي. ډیری آیالتونه د ترافیکي پېښو څخه د مخنیوي لپاره او د ځوان، وده موندونکی ماغزو ساتنی لپاره د صفر زغم قوانین لري.

که چیرته ستاسو تنکی ځوان تیروتنه تر سره کړي او په یو داسې محفل کې ګډون وکړي چې الکول شتون ولري، قاضي به پری \$500 جریمه ولګوي یا د ټولني خدمت پری تر سره کړي او ستاسو د ماشوم جواز یا د جواز تر لاسه کولو وړتیا به د یو کال لپاره وځنډوي. دا ځنډونه به ستاسو د کورنۍ د موټر په بیمه باندې هم اغیزه ولري.

په کم عمری کې د الکول څښلو او موټر چلولو قوانینو څخه اضافي سرغړونې کولی شي د پام وړ یا کافي اندازه مالي جریمې، قید، امتحانی دورې، او د سلا مشورې شرایطو پایلی ولري، او همدارنګه په کالج کې نوم لیکنه، بورسونه، مالي مرستې، او د کار فرصتونه اغیزمن کړي.

77 سلايد

د سلايد متن:

د نشي په حالت کې موټر چلول

- د ځينو درملو، کينابيس (يو ډول بوټی دی چې نشه يی توکی ورڅخه جوړیږي)، یا غیرقانوني توکو له کارولو وروسته موټر چلول خطرناک دي.
- تاسو د نیمګړتیا یا د ناتوانیې کچې قضاوت نشي کولی.

د پاورپوینټ (PowerPoint) نوټونه:

د ځينو درملو، چرسو او هر ډول غیرقانوني نشه يی توکو کارولو وروسته موټر چلول خطرناک عمل دی او کولی شي د ترافیکي پېښو، ټپونو او د مرګ ژوبلی لامل شي. لکه د الکول څښلو وروسته د موټر چلول، موټر چلونکي نشي کولی د چرس سګرټ څښلو یا نورو غیرقانوني نشه يی توکو کارولو وروسته د خپل د نیمګړتیا یا ضعف کچې قضاوت وکړي، نو په هره کچه د دغو توکو کارول هغوي او نور خلک د خطر سره مخ کوي. همدا ډول، لکه د الکول تر اثر لاندې موټر چلولو په څیر، هغه څوک چې د زیاتو درمولو کارولو په حالت کې موټر چلوي، ممکن د DUI (یعنی د نشي په حالت کې موټر چلولو) په تور محکوم شي.

په ویرجینیا کې قانون پلي کونکي افسران په ځانګړي ډول روزل شوي ترڅو د نشه موټر چلونکي وپېژني. د ملي لویې لارې ترافیکو ادارې لخوا د سړک غاړې یوې وروستي څیړنې له مخې، د متحده ایالاتو په سړکونو باندې په هرو څلورو موټر چلونکو کې لږترلږه یو یې د درملو لپاره په معاینه کې مثبت شوی دی کوم چې خونديتوب اغیزمن کوي یا ګواښي.

78 سلايد

د سلايد متن:

والدينو، تاسو اړين لوبوی!

- له خپلو تنکیو ځوانانو سره د الکول څښلو او موټر چلولو په اړه خبرې وکړئ
- هر کال د نشي په حالت کې د موټر چلولو په پېښو کې د 10,000 څخه ډیر کسان وژل کيږي
- په هرو ۳۹ دقیقو کې یو کس د نشي په حالت کې د موټر چلولو له امله مري

د پاورپوینټ (PowerPoint) نوټونه:

دا یو حقیقت دی چې د څښلو (الکول) او موټر چلولو په ارتباط په ښه توګه پریکړې کولو کې والدين اړین رول لوبوي. څیړنو دا په ډاګه کړي ده چې ډیر کم احتمال لري چې تنکی ځوانان الکول وڅښي کله چې یې والدين په ژوند کې ښکيل وي او ورسره نږدې اړیکې لري. ډیر کم احتمال لري چې هغه ځوانان د الکول اړوند ستونزې ولري کله چې یې والدين:

- د څښناک (الکولو) په اړه واضح قواعد او توقعات وټاکي،
  - په ښه توګه د والدينو-ماشوم خپلمنځي خبرې اترې ولري، او
  - په دوامداره توګه خپل ځوانان ډسپلین کوي.
- د والدينو د الکول څښلو چلند او د الکول نه څښلو او د نشه يی توکو د نه کارولو په اړه د خوښي چلند په ځوانانو باندې اغیزه کوي ترڅو ورڅخه مخنیوي وکړي، او هغه والدين چې د DUI (د الکولو د اثر لاندې موټر چلول) چلند څرګندوي، د ځوانانو DUI چلند ته لمن وځي. سربیره پردې، د والدينو اجازه په مثبت ډول او په دوامداره توګه د نه څښناک پایلو سره تړاو لري لکه کالج ته د ځوانانو لیرد یا بلوغت.

د خپل تنکی ځوان سره د الکول څښلو او د نشي په حالت کې د موټر چلولو په اړه خبرې اترې وکړئ.

تتکیو ځوانانو ته د سرچینو او مهارتونو ورکولو په موخه د هغوي سره خبرې اترې اړینې دي ترڅو هغوي د الکول څښاک او موټر چلولو په اړه ښې پریکړې تر سره کړي. MADD به تاسو ته د خبرو اترو پیل کولو لپاره لیست در واستوي تر څو تاسو خپل تنکی ځوانانو سره خبرې وکولی شئ.

والدین ممکن په کم عمری کی د الکول څښلو په اړه د خپلو تنکیو ځوانانو سره په خبرو کولو کی د نا راحتی احساس وکړي ځکه چې هغوي هم په تنکی ځوانی کی څښلي وو. MADD د والدینو په ځوانی کی د الکولو څښلو په اړه د ځوانانو پوښتنو ته په ځواب کی د نمونې په توگه ډیالوگ یا خبری اتری وړاندې کوي. والدین کولی شي دا ډول ووايي: "کله چې زه ځوان وم ما هم یو وار الکول څښلی وو. خو په هر صورت، مونږ د الکول خطرونو په اړه هغه وخت دومره نه پوهیدو، څومره چې اوس پوهیږو. که زه هغه وخت پوهیدم، ما به بل ډول عمل ترسره کړي وو. نو ځکه زه اوس تا سره د دي په اړه خبرې کوم. زه غواړم چې ته خوندي، صحتمند او خوشحاله اوسی."

79 سلايد

د سلايد متن:

سرعت

د تنکیو ځوانانو لپاره ډیری شدید/وژونکي پېښې د لوړ سرعت په حالت کې پېښیږي، په ځانگړي توگه د نارینه وو لپاره. څومره چې سرعت زیاتېږي، همدومره د پېښی خطرونه، د پېښی ځواک، او د پېښی شدت زیاتېږي.

د پاورپواینټ (PowerPoint) نوټونه:

په سرعت سره موټر چلول د تنکی ځوان موټر چلونکو لپاره یو بل خطر دی. په ترافیکي پېښو کې ولی نارینه ډیر وژل کېږي؟ ځکه چې هغوي په زیات سرعت سره موټر چلوي او ډیر خطرونه په ځان منی، او د نارینو ترمنځ د سبب بیلټ کارولو کچه هم کمه ده.

80 سلايد

د سلايد متن:

زیات سرعت د پېښی خطرونه او د پېښی ټپونه زیاتوي

- لوړ سرعت د ودرولو واټن (زیاتوي).
- لوړ سرعت د ترافیکي پېښی اثر یا انرژي (زیاتوي).
- له 55 څخه تر 65 میل فی ساعت پوری د سرعت زیاتول.

o 3% سلنه د ترافیکو پېښو په شمیر کې (زیاتوالی) او 28% سلنه په مرگ ژوبله کې (زیاتوالی) رامنځ ته کوي

د پاورپواینټ (PowerPoint) نوټونه:

د موټر چلونکي د بیرنی حالت د درک کولو د وخت څخه تر هغی ته د عکس العمل ښکاره کولو وخت پوری، سرعت هغه واټن زیاتوي چې یو موټر بی تر سره کوي، او سرعت د موټر ودرولو لپاره واټن هم زیاتوي کوم ته چې اړتیا وي کله چې موټر چلونکي بریک وهل پیل کوي. سرعت د ترافیکي پېښی اثر یا انرژي هم زیاتوي. هر څومره چې سرعت زیات وي، هم هغه هممه پوری امکان لري چې سبب بیلټونه، د هوا کڅوړې (ایر بیگونه) او د سرک د غاړي حفاظتی تدابیر موټر چلونکی او مسافرین خوندي ونه ساتي.

لوړ سرعت په ممکنه ډول د مرگ لرونکی او د ناتوانه کولو مرگ ژبلو سره تړاو لري. د موټر سرعت له 55 څخه تر 65 میله پوری په یو ساعت کی ته زیاتول ممکن د ترافیکو پېښو په شمیر کی په مجموعی ډول شاوخوا د 3% سلنه زیاتوالی پایله ولري او 28% سلنه دا احتمال زیاتوي چې د موټر مسافرین به په مرگ لرونکی توگه مرگ ژوبله ولري.

81 سلايد

د سلايد متن:

هیڅکله هم د موټر د جواز پرته موټر مه چلوئ

- جزا/جریمه: د لومړي ځل سرغړونی لپاره 6 میاشتې بند او \$1,000 نقدی جریمه [د ویرجینیا کود 46.2-300 §]
- که تاسو یو څه وگورئ، یو څه ووايست <https://ifyouseesomethingsaysomething.org>

د پاورپواینټ (PowerPoint) نوټونه:

دا ښکار خبره ده چې تاسو باید هیڅکله هم د جواز پرته موټر ونه چلوئ. د دي لپاره جدي پایلې شتون لري.

مونږ ټول دا مسؤليت هم په غاړه لرو چې که چيرته کوم داسې جدې ناوره کار وگورو، بايد په اړه غږ پورته کړو. د پټ خبر ورکولو لپاره په <https://ifyouseesomethingsaysomething.org> ويب پاڼه کې د تليفون کرښه/شميره هم شتون لري. تاسو کولی شئ چې د غير محفوظ موټر چلولو يا نورو څيزونو لکه غيرقانوني فعاليتونو، ځورونې او نورو انديشونو په اړه راپور ورکړئ.

82 سلايد

د سلايد متن:

غټه گوته پورته کړئ يا بنکته يعنی سم که ناسم:
ستاسو د تنکې ځوان لپاره تر ټولو خوندي موټر د کورنۍ موټر دی.

د پاورپواینټ (PowerPoint) نوټونه:

غټه گوته پورته کړئ که تاسو باور لرئ چې دا خبره سمه ده يا غټه گوته بنکته کړئ که تاسو باور لرئ چې دا خبره ناسمه ده:
"ستاسو د تنکې ځوان د چلولو لپاره تر ټولو خوندي موټر د کورنۍ موټر دی."

83 سلايد

د سلايد متن:

دا خبره سمه ده!
تر ټولو خوندي موټر د کورنۍ موټر دی!

د پاورپواینټ (PowerPoint) نوټونه:

دا ځواب سم دی! د کورنۍ موټر تر ټولو زيات خوندي موټر دی!

84 سلايد

د سلايد متن:

- يو موټر ته د بنسټيزه لاسرسی پر مقابل کې گډه لاسرسی
- هغه تنکي ځوانان چې موټر ته بنسټيزه لاسرسی لري د ټکر احتمال يې له دوه برابره څخه زيات وي.
  - بنسټيزه لاسرسی د موټر د "اصلي چلوونکي" په توگه تعريف شوي، پر ځای د دی چې موټر د کورنۍ د نورو غړو سره شریک شي.

د پاورپواینټ (PowerPoint) نوټونه:

هغه والدين چې د خپل نوي موټر چلوونکي لپاره د کور مخکې ته موټر ودروي، بايد دا په پام کې ولري چې څيرنې دا په ډاگه کوي چې ډير احتمال به ولري چې د هغوي ماشوم په ترافیکي پېښه کې بنکيل شي. د "کورنۍ موټر" په لرلو سره، تنکې ځوان ته به يې د چلولو لپاره اجازې غوښتلو ته اړتيا وي. دا کار والدينو ته فرصت برابروي چې د کورنۍ مقررات او محدوديتونه بيا بيا وگوري او موټر ته لاسرسی لرل کنترول کړي، کوم چې به د هغوي ځوان موټر چلوونکي ډير خوندي وساتي.

85 سلايد

د سلايد متن:

پنځمه موضوع:

د قانون پلي کوونکي چاروکو سره خبری اتری کول

د پاورپواینټ (PowerPoint) نوټونه:

د قانون پلي کوونکي د ترافیک په خوندي کولو کې مهم رول لوبوي. کله چې ترافیکي قوانين په دوام داره توگه پلي کيږي، زمونږ سرکونه ډير خوندي وي.

86 سلايد

د سلايد متن:

- که چيرته د پوليسو افسر لخوا ودرول شي
- آرامه اوسئ.
  - د سړک بنی غاړي ته شئ او موټر د امکان تر حده پوری د نور ترافیک څخه ليرې ودرؤ.
  - خپلی د موټر اشاری روښانه کړئ.
  - انجن، راډيو او نور آلات خاموش کړئ چې ممکن د افسر سره د خبری اترو کولو په وخت کې حل رامنځ ته کړي.

د پاورپوائنټ (PowerPoint) نوټونه:
که تاسو د پولیسو لخوا ودرول شئ، آرامه اوسئ، خپل موټر د موټرو له مخی څخه لیری د سرک بنی غاری ته اړخ ته کړئ او خپل موټر د امکان تر حده پوری د نورو موټرو څخه لیری ودرولئ. خپلی اشاری روښان کړئ او خپل د موټر ماشین/انجن بند کړئ.

87 سلايد

د سلايد متن:

- که چيرته د پولیسو افسر لخوا ودرول شي (دوامداره)
- د پولیسو افسر سره د خبرو اترو لپاره بښينه بنکته کړئ.
- سيټ بلټ تړلی وساتئ.
- په خپل موټر کې پاتې شئ تر څو چې درڅخه د پولیسو افسر د موټر څخه د وتلو غوښتنه ونه کړي.
- خپل لاسونه په سټیرینګ باندی وساتئ چې په ښکاره ډول معلوم شي.

د پاورپوائنټ (PowerPoint) نوټونه:

خپله بښينه بنکته کړئ، خپل د خونديتوب سيټ بلټ تړلی وساتئ، او خپل لاسونه په سټیرینګ باندی کېږدئ چې په ښکاره ډول معلوم شي. له موټر څخه بهر مه وځی پرته له دې چې د پولیسو افسر لخوا درته د وتلو لارښوونه وشي. مسافرین هم باید په خپلو څوکیو کې د خونديتوب په موخه د تړلی سيټ بیلټونو سره پاتې شي.

88 سلايد

د سلايد متن:

- که چيرته د پولیسو افسر لخوا ودرول شي (دوامداره)
- خپل د موټر چلولو جواز او د موټر د ثبت کارت ښکاره کړئ. توکو ته د لاسرسی موندلو څخه وړاندی افسر ته ووايست چې توکي په کوم ځای کې دي.
- د پولیس افسر ټولو پوښتنو ته ځواب ورکړئ.
- ټولې لارښوونې/هدایات تعقیب کړئ.

د پاورپوائنټ (PowerPoint) نوټونه:

د پولیس افسر ټولو پوښتنو ته په آرامی او په روښانه توگه ځواب ورکړئ او د هغه ټول هدایات او لارښوونې تعقیب کړئ.

89 سلايد

د سلايد متن:

- هغه څه وکړئ چې درست دي. له مخی لیری شئ یا یو څنگ ته شئ!
  - د هر هغه موټر لپاره چې څراغونه یی پرکیري یا د خطر اشاري یی لگیدلی وي، د سرک غاري ته ودریري:
  - که خوندي وي، لین بدل کړئ
  - که چیرته دلینونو بدلول خوندي نه وي، په احتیاط سره حرکت وکړئ او خوندي سرعت وساتئ
  - تر ټولو زیاته سزا/جزا: \$2,500 نقدی جریمه، 12 میاشتې په بندیکخانه کې بند، او د 2 کلونو لپاره د موټر چلولو جواز ځنډول
- سرچینه: د ویرجینیا کوډ §46.2-861.1

د پاورپوائنټ (PowerPoint) نوټونه:

غاري ته د ودریدو قانون پخوا یوازی د بیرنی/عاجل موټرو لپاره پلی کیده، مگر اوس مهال پدې قانون کې هغه ټول ولاړ وسایط شامل دي چې سری، نیله یا د امبر رنگ څراغونه؛ د خطر خبرداری څراغونه؛ احتیاطی نښې نښانې؛ یا روښانه شوي لمبې/شعاگانې یا مشعلونه په ډاگه کوي.

90 سلايد

د سلايد متن:

شپږمه موضوع:

والدین اړین رول لوبوي!

د پاورپوینټ (PowerPoint) نوټونه:
راځئ چې د والدینو په رول باندې خبری وکړو.

91 سلايد

د سلايد متن:

سم يا ناسم؟

د ځوانانو د موټر چلولو په چلند باندې تر ټولو زيات تاثير يا اغيزه همځولې لري.
څوک چې فکر کوي دا خبره سمه ده، مهرباني وکړئ خپل لاس پورته کړئ.

د پاورپوینټ (PowerPoint) نوټونه:

مهرباني وکړئ خپل لاس پورته کړئ که تاسو باور لرئ چې دا خبره سمه ده: د ځوانانو د موټر چلولو په چلند باندې تر ټولو زيات تاثير يا اغيزه همځولې لري.

92 سلايد

د سلايد متن:

ناسم!

89% سلنه تنکي ځوانانو خپل والدین د اغيزه/تاثير لرونکو په توگه بنودلی دي!

ورپيسی درې نور لاندینی دي:

1. قانون پلی کوونکی

2. ملگري/همځولې

3. د موټر چلوونکو بنوونکی

د پاورپوینټ (PowerPoint) نوټونه:

دا خبره ناسمه ده! له 10 څخه نهه تنکي ځوان موټر چلوونکو د موټر چلولو په چلند باندې خورا د غټ تاثير يا اغيزه لرونکو په توگه خپل والدین په گوته کړي دي. ورپيسی په ترتيب سره تر ټولو غټ تاثير لرونکی گروپونه، د قانون پلی کوونکي، همځولې او د موټر چلوونکو د تعليم بنوونکي دي.

93 سلايد

د سلايد متن:

والدینو: تاسو مهم یاست!

د والدینو رول:

- د جواز تر لاسه کول ځنډول
  - د موټر چلولو خوندي چلند په ډاگه کول
  - د لارښوونې سره تمرین ورکول
  - څارنه کول او محدودیتونه لگول
  - د موټر چلولو امتیازات ځنډول
- تاسو توپیر رامینځته کوونکی یاست او د خپل تنکی ځوان په خوندي ساتلو کې مرسته کوئ.

د پاورپوینټ (PowerPoint) نوټونه:

- که څه هم عمومي شورا ستاسو ماشوم ته اجازه ورکوي چې د 16 کلونو او 3 میاشتو په عمر کې د موټر چلولو جواز ترلاسه کړي، والدین، نه آیالت، په غوره حالت کې دی چې دا مشخص کړي چې آیا د هغوي تنکی ځوان په دغه عمر کې په یوازې موټر چلولو ته چمتو دی او که څرنگ. کله چې والدین دا مشخص کړي چې د هغوي ماشومان موټر چلولو ته چمتو دي، والدین کولی شي د خپلو ماشومانو سره په خوندي ډول موټر چلوونکی کیدو کې مرسته وکړي که چیرته هغوي:
- یو ښه رول ماډل وي! "څه چې وایم، هغه کوه، نه چی زه بی کوم" دا خبره هیڅ ځای نه نیسی. خپل تنکی ځوان ته د موټر جواز تر لاسه کولو ته اجازه ورکول پدې معنی ندي چې ستاسو ماشوم نور ستاسو نظارت او لارښوونې ته اړتیا نلري. د موټر چلولو په لوړ خطري چلند باندې د محدودیتونو لگولو سره، لکه د شپې لخوا یا د مسافرینو سره موټر چلول، تاسو به خپل تنکی ځوان ډیر خوندي وساتئ.
  - والدین کولی شي د خپل ماشوم د موټر چلولو امتیازات وځنډوي که چیرته د هغوي ماشوم خوندي او مسولانه چلند نه کوي. د ویرجینیا قانون والدینو ته کنټرول یا صلاحیت ورکوي چې د خپلو تنکی ځوانانو د موټر چلولو چلند وڅاري.

94 سلايد

د سلايد متن:

اوومه موضوع:

د والدينو/تنکی ځوان د موټر چلولو تړون/هوکره لیک

د پاورپواینټ (PowerPoint) نوټونه:

راځئ چې د والدينو/تنکی ځوان موټر چلولو تړون/هوکره لیک په اړه خبری وکړو.

95 سلايد

د سلايد متن:

د والدينو لخوا د تنکی ځوانانو د موټر چلولو مدیریت

- په تنکی ځوانانو موټر چلونکو باندی بنسټیزه محدودیتونه لگول اړین دي

O بیلګې:

- هغوي څومره لیري پوری موټر چلولی شي
- ځایونه/سرکونه چې هغوي ورڅخه باید ډډه وکړي
- توقعات
- یو ځل چې امتیازات ورکړل شي، بیرته اخیستل یی ستونزمن وي

د پاورپواینټ (PowerPoint) نوټونه:

والدينو: تاسو باید داسی "کورنی قوانین" رامینځته کړئ کوم چې دا محدودیتونه په گوته کوي چې ستاسو تنکی ځوان کله، چیرته، او د چا سره موټر چلولي شي. دا ډول فکر مه کوئ چې د آیالت لخوا وضع شوي قوانین به ستاسو تنکی ځوانان خوندي وساتي.

96 سلايد

د سلايد متن:

د والدينو لخوا د تنکی ځوانانو د موټر چلولو مدیریت

- د موټر کارولو او د موټر چلولو امتیازاتو ساتونکي اوسئ
- د تنکی ځوانانو د جواز لاسته کولو قوانینو او په "کورنی قوانین" رامینځته کولو باندی ټینګار وکړئ

د پاورپواینټ (PowerPoint) نوټونه:

د آیالت قوانین د لږ تر لږه محدودیتونو استازیتوب کوي چې په نوي موټر چلونکو باندی لگول شوي دي. بلی خوا ته، د کورنی دننه قوانین، چې د مور یا پلار لخوا جوړ شوي وي او څوک چې تنکی ځوان تر ټولو ښه پیژني، تنکی ځوان به ډیر زیات خوندي وساتي. ستاسو د کورنی دننه په قوانینو کې باید محافظت/ساتنه شامل وي لکه د ګرځنده تلیفونونو نه استعمال، د پیغامونو نه لیردل، له ځانه سره مسافرین نه لرل، د شپي لخوا موټر نه چلول، او د ټکټونو یا سرغړونو لپاره صفر زغم.

97 سلايد

د سلايد متن:

لیکل شوي هوکره لیکونه ځوان موټر چلونکي خوندي ساتي

هغه زده کوونکي چې والدين یې د موټر چلولو بنسټیزه امتیازات محدودوي او په لیکلي ډول هوکره لیکونه/تړونونه لري، ډیر کم امکان لري چې د موټر چلولو په خطرې چلند کې ښکیل شي، ټکټونه واخلی، یا ترافیکي پیښو سره مخ شي.

[د Philadelphia د ماشومانو روغتون]

د پاورپواینټ (PowerPoint) نوټونه:

هغه تنکي ځوانان چې په لیکلي ډول داسی تړونونه/هوکره لیکونه لري کوم چې کورنی قواعد په ډاګه کوي او په بنسټیزه توګه د موټر چلولو په امتیازاتو باندی محدودیتونه لګوي، لکه د شپي لخوا موټر نه چلول او له ځانه سره مسافرین نه لرل، او د قواعدو ماتولو لپاره روښانه سزا لري، ډیر کم امکان لري چې د موټر چلولو په خطرې چلند کې ښکیل شي، ټکټونه واخلی، یا ترافیکي پیښو سره مخ شي.

98 سلايد

د سلايد متن:

- په اړه یې خبرې اترې وکړئ او عملی یې کړئ:
- د موټر چلولو قواعد او پایلې
- د موټر چلولو محدودیتونه او د امتیازاتو د زیاتولو لارې چارې
- تنکي ځوانان چیرته او څه وخت کولی شي موټر وچلوي
- مالي مسولیتونه
- په لیکلي ډول تړونونه/هوکره لیکونه ولری - د شفاهي تړونونو په پرتله ډیر اغیزمن وي!

د پاورپوینټ (PowerPoint) نوټونه:

د دې پروگرام په اوږدو کې، مونږ د والدینو د بنسټیزو او د ځوان موټر چلونکي د خونديتوب په اهمیت ټینګار کړی دی. والدین او تنکي ځوانان باید د موټر چلولو لپاره په لیکلي ډول تړون/هوکره لیک ولري، او پری دواړه موافقه وکړي:

- قواعد او پایلې
- د موټر چلولو حدود
- تنکي ځوان چیرته او څه وخت کولی شي موټر وچلوي
- مالي مسولیتونه
- امتیازات څرنگ زیاتیدای شي او
- د (الکول) څښاک یا نشي په حالت کې موټر نه چلول

99 سلايد ویدیو - د تنکي ځوان موټر چلول: په ګډه سره کار کول

د سلايد متن:

د تنکي ځوان موټر چلول: په ګډه سره کار کول

[د ویدیو متن]

بیانویونکی: د تنکي ځوانانو لپاره د ټکر تر ټولو لومړنی خطر د تجربی نه لرل دي. Philadelphia, د ماشومانو روغتون، د زخم/تپ د څیړنې او مخنیوي مرکز: د هغوي د موټر چلولو تر ټولو خطرناک وخت لومړنی شپږ میاشتي دي. دا هغه وخت دی چې والدین باید له نږدې څخه نظارت وکړي چې څه روان دي.

Tanya (مور): دا اړینه ده چې هغې ته د ټولو پایلو او څیزونو په اړه معلومات ورکړل شي که چیرته پری عمل ونه کړي، هغه به خبره وي چې زه له هغې څخه څه تمه لرم، هغه به پوه وي چې هغه باید څه وکړي، څه ناسم دي، څه سم دي. ډاکټر Winston: د موټر چلولو په اړه له څیزونو څخه یو په زړه پوری څیز دا دي چې دا هغه وخت دی چې تنکي ځوانان او والدین باید په یو څه باندې په ګډه سره کار وکړي.

Erin Sauber-Schatz, Ph.D., MPH, لور پوری څیړنیز ساینس پوه، د ژوبلی مخنیوي او کنټرول لپاره ملي مرکز، د ناروغیو د کنټرول او مخنیوي مرکزونه: او د والدینو/تنکي ځوان موټر چلونکي هوکره لیک یو داسی سند دی چې کولی شي والدین او تنکي ځوانان د خوندي موټر چلولو په اړه خبرې اترې پیل کولو ته وهڅوي.

Daija: زما مور له ما سره د یو ښه موټر چلونکي کیدو لپاره د مسولیتونو په اړه خبرې کړي دي او ...

Tanya: په قواعدو باندې د عمل کولو په اړه.

Daija: هو، په قواعدو باندې د عمل کولو په اړه.

Dr. Sauber-Schatz: د والدینو/تنکي ځوان موټر چلونکي هوکره لیک بنسټیزه قواعد په ډاګه کوي چې تنکي ځوانان یې د خپلو ځانونو خوندي ساتلو لپاره باید عملی کړي.

Bruce Simons-Morton, Ed.D., MPH, د مخنیوي څیړنې څانګې رییس، NICHD, د روغتیا ملي انسټیټوت: مونږ والدین هڅو چې حالات محدود کړي چې له مخې یې تنکي ځوانان وکولی شي یوازې د ورځې په اوږدو کې موټر وچلوي یا لږترلږه ډیر ناوخته پوری نه، او هیڅ مسافر له ځانه سره ونه لري یا یو مسافر ولري، یا په کرکچنه هوا کې موټر ونه چلوي، یعنی په مناسبه توګه بنسټیزه څیزونه.

Dr. Sauber-Schatz: او دا کار تنکي ځوان او والدینو ته موقع هم په لاس ورکوي چې په ګډه سره کار وکړي تر څو پایلې وټاکي.

Tanya: راځی چې د پایلو په اړه خبرې وکړو.

Daija: د کرفیو/ګرځېد څخه سرغړونه.

Tanya: هو، مونږ په دغه برخه کې ستونزې لرو.

Daija: دا څه وایي؟ 30 دقیقې، دغه ډیر --

Tanya: نه، د دی په اړه خبرو ته اړتیا نشته. سرغړونه، کرفیو، ته باید دی ته درناوی ولری یا ژمن پاتی شی.

ډاکټر Winston: دا هغوي ته په تدريجي ډول د امتيازاتو ورکولو په موخه دی کله چې هغوي دا په ډاگه کړي چې هغوي کولی شي په لویو لارو او ډیرو نورو شرایطو کې موټر چلولي شي چې هغوي به ورسره مخ کېږي.

Daija: Tanya لپاره زما یوه لویه ویره دا ده چې د موټر چلولو پر مهال د هغی پام گډوډیږي. زه یوازې غواړم چې هغه تمرکز وکړي.

Daija: زما ترټولو لویه ویره او اندېښنه دا ده چې زه به په کافي اندازه ښه موټر ونه چلوم یا به د ترافیکي پېښی سره مخ شم. زما د مور توقعات دا دي چې زه یوازې هغه څه وکړم چې هغه یې راته وایی، قانون پلی کړم او تر ټولو ښه موټر چلونکي اوسم.

ډاکټر Simons-Morton: هغه تنکي ځوانان چې دا خبره کوي چې والدین به یې ورڅخه ډیر خپه شي که چېرته هغوي د موټر چلولو په خطرناکه چلند کې ښکېل شي، په اړه یې د خطري چلند راپور ډیر کم ورکول کېږي او د هغوي په اړه د قانون څخه د سرغړونې راپور په ټیټه کچه ورکول کېږي.

Daija: که زه یوه تیرونه تر سره کړم، زه نشم کولی چې هغه د خبری څخه تیره کړم ځکه چې دا د کاغذ پر مخ وي. که چېرته دا د کاغذ پر مخ نه وي، ما کولی شو چې یوازې دروغ وایم او داسې وایم چې تاسو هیڅکله دا نه وو ویلي، مگر دا د کاغذ پر مخ دي، زه پوهیږم چې هغه به ډیر ځلی بیرته ځی او گوری به یې.

Tanya: هو. زه ممکن دا په چوکاټ کې بند کړم.

100 سلايد

د سلايد متن:

د والدینو/تنکي ځوان د موټر چلولو تړون

د پاورپوینټ (PowerPoint) نوټونه:

د والدینو - تنکي ځوان د موټر چلولو تړون د والدینو او تنکي ځوان لپاره د موټر چلولو په 45-ساعته لارښود کې شتون لري، او دا QR کوډ به هم تاسو په Partners for Safe Teen Driving ویب پاڼه کې د والدینو/سرپرست او تنکي ځوان تړون ته ورسوي. مونږ امید لرو چې تاسو به په گډه سره تړون ته ژمن پاتی کیدو لپاره وخت ولری.

101 سلايد

د سلايد متن:

له ستاسو مننه!

مونږ ستاسو د گډون څخه قدر دانی کوو.

مهرباني وکړئ د ارزونې او راجسټریشن فورمه بشپړ کړئ او د تلو په وخت کې یې په بکس کې واچوئ.

په آنلاین ډول ارزونه:

د تنکي ځوانانو لپاره: <https://safeteendriving.org/pfstd/evaluation-student>

د والدینو لپاره: <https://safeteendriving.org/pfstd/evaluation-parent>

د پاورپوینټ (PowerPoint) نوټونه:

والدینو/سرپرستانو او زده کوونکو: مهرباني وکړئ د دي QR کوډونو په کارولو سره د آنلاین ارزونې بشپړولو لپاره یو څو دقیقې وخت ونیسی.

د والدینو/تنکي ځوان لپاره د موټر چلولو په دی 90 دقیقه یې پریزنټیشن کې د گډون څخه مننه. والدینو: مونږ امید لرو چې د ننی ورځی شریک شوي معلومات به له تاسو سره مرسته وکړی تر څو د خپلو تنکي ځوانانو سره په خوندي ډول موټر چلولو کې مرسته وکړي.

102 سلايد

د سلايد متن:

حوالی

- د Allstate بنسټ، www.allstate.com
- CDC یعنی د ناروغیو د کنټرول او مخنیوي مرکزونه تنکي ځوان موټر چلونکي [/https://www.cdc.gov/transportationsafety/teen_drivers](https://www.cdc.gov/transportationsafety/teen_drivers/)
- د CDC د ځوانانو د خطري چلند د څارني سیستم، www.cdc.gov
- د Philadelphia د ماشومانو روغتون، د ځوان موټر چلونکو خوندي ساتل، www.research.chop.edu
- د ملي لویي لاري د ترافیک خونديتوب اداره، www.nhtsa.gov

- www.dmv.virginia.gov د ویرجینیا د ترافیکو مدیریت،
- www.vtti.vt.edu د ویرجینیا ٹیک ترانسپورٹ انسٹیٹیوٹ،